Ετος Β' — Αριθμος 77 | Τιμᾶται λεπτῶν 10 | Εν Αθηναις 13 Απριλιου 1886

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

Ν. ΟΙΚΟΝ.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
Ὁδὸς Πατησίων, ἀριθμὸς 3, παρὰ τὸ τυπογραφεῖον τῆς «Κορίννης»
Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσήμου καὶ χαρτονομισμάτων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η ΛΕΥΚΟΦΟΡΟΣ (μετὰ εἰκόνος), μυθιστορία Οὐίλκη Κόλλινς, μεταφρασις Χαρ. Ἀννίνου. (Συνέχ.). — Η ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΟΝΣΟΡΩ, μυθιστορία Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ (Συνέχ.). — ΔΙΑ ΜΙΑΝ ΔΡΑΚΑ ΑΜΜΟΥ, διήγημα ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
Προπληρωτέα
Ἐν Ἀθήναις: φρ. 5, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις 6
Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσᾶ 10. Ἐν Ῥωσσίᾳ ῥοῦβλια 4.
ΦΥΛΛΑ προηγούμενα λεπτὰ 20.

Εἶδον τὴν μορφὴν τοῦ νεκροῦ. (Σελ. 196)

Η ΛΕΥΚΟΦΟΡΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΟΥΙΛΚΗ ΚΟΛΛΙΝΣ

Μετάφρασις Χαραλάμπους Ἀννίνου

[Συνέχεια ἴδε προηγουμένων φύλλον].

Ἐπειδὴ ἠγνόουν τὸν μῆνα καθ' ὃν ὁ σὶρ Πέρσιβαλ, ἐγεννήθη, ἐξήτασα τὸ ἔτος ἀπ' ἀρχῆς. Αἱ ἐγγραφαὶ εἰς τὸ βιβλίον ἐγένοντο κατὰ τὸ ἀρχαῖον σύστημα· κατεχωρίζετο ἑκάστη πρᾶξις ἐπὶ τῆς λευκῆς σελίδος, μετὰ τὸ πέρας δὲ αὐτῆς ἐξετείνετο γραμμὴ παχεῖα διὰ μελάνης ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέχρι τοῦ ἑτέρου ἄκρου τῆς σελίδος ἀποχωρίζουσα τὴν πρᾶξιν ἀπὸ τῆς ἑπομένης. Ἐξήτασα τὸ ἔτος 1804 ὁλόκληρον ἀπὸ τοῦ τέλους μέχρι τῆς ἀρχῆς, χωρὶς ν' ἀπαντήσω ποσῶς μνημονευόμενον τὸν γάμον ὃν ἀνεζήτουν· ἀκολούθως ἐπεθεώρησα τὸν μῆνα Δεκέμβριον τοῦ 1803, ἔπειτα τὸν Νοέμβριον, ἔπειτα τὸν Ὀκτώβριον, ἔπειτα . . .

Ὄχι· δὲν προέβην πέραν τοῦ Σεπτεμβρίου· εἰς τὰς κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον γενομένας καταχωρίσεις ἀνεῦρον ὅ,τι ἀνεζήτουν.

Ἐξήτασα μετὰ προσοχῆς τὴν γαμήλιον πρᾶξιν, ἥτις εὑρίσκετο κατακεχωρισμένη εἰς τὸ τέλος τῆς σελίδος καὶ κατεῖχεν ἑπομένως χῶρον μικρότερον τῶν ἄλλων. Ἡ ἀμέσως προηγουμένη πρᾶξις ἔμεινεν ἀνεξάλειπτος εἰς τὴν μνήμην μου ἐξ αἰτίας τῆς ἑξῆς περιστάσεως: ὁ ἐν αὐτῇ μνημονευόμενος νυμφίος εἶχε τὸ αὐτὸ μὲ ἐμὲ βαπτιστικὸν ὄνομα. Ἡ ἀμέσως ἑπομένη πρᾶξις, ἥτις ἤρχιζεν ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῆς σελίδος ἦτο ἀρ' ἑτέρου ἀξιοσημείωτος διὰ τὸν μεγάλον χῶρον ὃν κατεῖχε καὶ τοῦτο, διότι ἐσημειοῦτο τὸ ταυτοχρόνως γενόμενον συνοικέσιον δύο ἀδελφῶν. Ἡ μνημονεύουσα τὸν γάμον τοῦ σὶρ Φήλικος Κλαύδ πρᾶξις οὐδὲν εἶχε τὸ ἔκτακτον ἢ τὸ ἐπισύρον τὴν προσοχὴν ἐκτὸς τοῦ μικροῦ χώρου ὃν κατεῖχε καταχωρισθεῖσα εἰς τὸ τέλος τῆς σελίδος. Τὸ ὄνομα τῆς νύμφης ἀνεφέρετο ἐν αὐτῇ κατὰ τὰς

συνήθεις διατυπώσεις ὡς ἑξῆς: Καικιλία, Ἰωάννα Ἔλστερ ἐκ Πὰρκ-Βιοὺ-Κόττερτζ τοῦ Νοούλσβαρυ, μονογενὴς θυγάτηρ τοῦ ἀποθανόντος εὐγενοῦς κυρίου Πατρικίου Ἔλστερ, κατοίκου ἐν Δώλ, ἐνόσῳ ἔζη.

Ἐσημείωσα πάσας τὰς πληροφορίας ταύτας εἰς τὸ σημειωματάριόν μου, δὲν δύναμαι δὲ ν' ἀποκρύψω ὅτι εἶχον ἤδη καταληφθῆ ὑπὸ ἀθυμίας καὶ ἀποθαρρύνσεως καὶ δισταγμοῦ ὡς πρὸς τὰ διαβήματά μου. Τὸ μυστικόν, ὅπερ μέχρις ἐκείνης τῆς στιγμῆς ἐπίστευον ὅτι ἔμελλον ν' ἀνακαλύψω, ἐφαίνετο νῦν περισσότερον παρά ποτε ἀπομεμακρυσμένον.

Ἡ εἰς τὸ σκευοφυλάκιον ἐπίσκεψίς μου μοὶ παρέσχεν ἄρά γε περίστασίν τινα, τεκμήριόν τι ἐπιβεβαιοῦν τὴν ὕπαρξιν τοῦ ἀνεξηγήτου μυστηρίου; Οὐδὲν τοιοῦτο ἔβλεπον. Μήπως εἶχα προοδεύσει ἐν τῷ δρόμῳ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς κηλῖδος ἣν ὑπώπτευον ὅτι ἔφερεν ἡ ὑπόληψις τῆς μητρὸς τοῦ σὶρ Πέρσιβαλ; Ἀπεναντίας, τὸ μόνον γεγονὸς ὅπερ μέχρι τότε ἐξηκρίβωσα συνέτεινεν εἰς τὴν στερέωσιν τῆς ὑπολήψεως ταύτης. Νέκι ἀμφιβολίαι, νέαι δυσχέρειαι, νέα ἐμπόδια ἤρχισαν ν' ἀναφαίνωνται ἐπὶ ἀπόψεως εὐρυτάτης. Τί ἔμελλον νῦν νὰ πράξω; Τὸ μόνον ἀπομένον μοι καταφύγιον ἦτο ν' ἀρχίσω τὰς ἐρεύνας μου περὶ τῆς *δεσποινίδος Ἔλστερ* ἐκ Νοούλσβαρυ, μὲ τὴν πιθανότητα ὅτι δι' αὐτοῦ τοῦ μέσου ἔβαινον πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ κυρίου σκοποῦ τῶν ἐρευνῶν μου, νὰ ἐξακριβώσω δηλαδὴ πόθεν προήρχετο ἡ περιφρόνησις ἣν ἐδείκνυεν ἡ κυρία Κάδερικ πρὸς τὴν μητέρα τοῦ σὶρ Πέρσιβαλ.

— Εὕρετε ὅ,τι σᾶς χρειάζετε, κύριε; μὲ ἠρώτησεν ὁ νεωκόρος ἐνῷ ἔκλειον τὸ βιβλίον.

— Ναί, ἀπήντησα· μοὶ ἀπομένουν ὅμως ἀκόμη μερικαὶ ἄλλαι ἔρευναι· ὑποθέτω ὅτι ὁ ἱερεὺς ὁ ἐφημερεύων εἰς τὴν ἐνορίαν ταύτην κατὰ τὸ 1803 βεβαίως δὲν ὑπάρχει πλέον ἐν τῇ ζωῇ;

— Ὤ, βέβαια· αὐτὸς ἀπεβίωσε τρία ἢ τέσσαρα ἔτη προτοῦ ἔλθω ἐγὼ εἰς αὐτὸ τὸ μέρος, δηλαδὴ πρὸ τοῦ 1827. Διωρίσθην ἐγὼ εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν, ἀφοῦ τὴν ἐγκατέλειψεν ὁ προκάτοχός μου, ὅστις ὡς λέγεται ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν οἰκίαν του καὶ ν' ἀναχωρήσῃ ἐξ αἰτίας τῆς κακῆς διαγωγῆς τῆς συζύγου του, ἥτις ζῇ ἀκόμη εἰς τὴν νέαν πόλιν. Δὲν εἰξεύρω ἀκριβῶς πῶς συνέβη ἡ ὑπόθεσις, τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι διωρίσθην ἐγὼ εἰς τὴν θέσιν του. Ἐνήργησεν ὑπὲρ ἐμοῦ ὁ κύριος Οὐάνσμπορου, ὁ υἱὸς τοῦ ἀγαθοῦ ἐκείνου γέροντος προϊσταμένου μου, περὶ οὗ σᾶς ὡμίλουν πρὸ ὀλίγου. Εἶνε ἀξιόλογος κύριος καὶ διάγει ζωὴν πολὺ εὐχάριστον, διασκεδάζων εἰς κυνήγια, εἰς ταξείδια καὶ τὰ τοιαῦτα. Εἶνε δὲ καὶ αὐτός, ὡς ὑπῆρξε καὶ ὁ πατήρ του, γραμματεὺς τῆς ἐνορίας ταύτης.

— Δὲν μοὶ εἴπετε ὅτι ὁ γηραιὸς προϊστάμενός σας κατῴκει εἰς Νοούλσβαρυ· ἠρώτησα ἐνθυμούμενος τὴν ἀτελεύτητον ἱστορίαν διὰ τῆς ὁποίας μ' ἐβασάνισεν ὁ φλύαρος νεωκόρος πρὶν ἀνοίξῃ τὸ βιβλίον.

— Βεβαίως, κύριε, ὁ γέρων κύριος Οὐάνσμπορου κατῴκει εἰς Νοούλσβαρυ καὶ ὁ υἱός του ἐκεῖ ἐπίσης κατοικεῖ.

— Μοὶ εἴπετε ὅτι εἶνε γραμματεὺς τῆς ἐνορίας ταύτης ὅπως ἦτο καὶ ὁ πατήρ του πρὸ αὐτοῦ. Ἀγνοῶ ὅμως εἰς τί συνίσταται ἀκριβῶς ἡ τοιαύτη θέσις.

— Ἀληθινά, κύριε;... Καὶ μόλα ταῦτα ἔρχεσθε ἐκ Λονδίνου! Μάθετε λοιπὸν ὅτι πᾶσα ἐνοριακὴ ἐκκλησία ἔχει ἕνα νεωκόρον καὶ ἕνα γραμματέα. Ὁ νεωκόρος εἶνε συνήθως ἄνθρωπος τοῦ εἴδους μου — μολονότι ἐγώ, χωρὶς νὰ καυχηθῶ, εἶμαι ἀνεπτυγμένος περισσότερον ἀπὸ πολλοὺς συναδέλφους μου — ὁ γραμματεὺς δὲ ἐκτελεῖ τὰ συνήθως ἀνατιθέμενα εἰς τοὺς νομικοὺς χρέη· ἐὰν ἐπὶ τῇ ὑποθέσει παρουσιασθῇ ἡ ἀνάγκη δίκης τινὸς ἢ νομικῆς πράξεως, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐκκλησίας, εἰς αὐτὸν ἀνατίθεται ἡ ὑπόθεσις. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ εἰς Λονδῖνον· πᾶσα ἐνοριακὴ ἐκκλησία ἔχει τὸν γραμματέα της, ὅστις εἶμαι βέβαιος ὅτι εἶνε νομικός.

— Συμπεραίνω λοιπόν, ὅτι ὁ κύριος Οὐάνσμπορου ὁ νεώτερος εἶνε δικηγόρος.

— Βεβαίως, κύριε, βεβαιότατα! δικηγόρος κατοικῶν εἰς τὴν «Ἄνω Ὁδὸν» ἐν Νοούλσβαρυ· ἐκεῖ ἦτο, πρὶν ἀκόμη αὐτὸς γεννηθῇ, τὸ γραφεῖον τοῦ πατρός του. Ποσάκις ἐσάρωσα καὶ ἐτακτοποίησα τὸ γραφεῖον ἐκεῖνο! Ποσάκις εἶδον τὸν γηραιὸν ἐκεῖνον κύριον ἱππεύοντα τὸ λευκόν του ἵππάριον καὶ σπεύδοντα εἰς τὰς ὑποθέσεις του, κυττάζοντα δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ εἰς τὸν δρόμον καὶ χαιρετῶντα ὅλους ὅσους συνήντα διὰ τῆς κεφαλῆς! Ἄ, ἦτο δημοτικώτατος ἄνθρωπος! Καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ Λονδῖνον ἂν ἔζη, θ' ἀπέκτα ταχέως τὴν εὔνοιαν τοῦ κοινοῦ.

— Καὶ πόσον ἀπέχει ἀπ' ἐδῶ τὸ Νοούλσβαρυ;

— Ἀπέχει ἀρκετά, κύριε, ἀπήντησεν ὁ νεωκόρος, μὲ τὴν ἔκφρασιν ἐκείνην τῆς ὑπερβολικῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἀποστάσεων καὶ τοῦ φόβου τῶν δυσχερειῶν τῆς ὁδοιπορίας, ἅτινα χαρακτηρίζουσι πάντας τοὺς ἐπαρχιώτας· ἀπέχει σχεδὸν πέντε μίλλια.

Μόλις εἶχε παρέλθει ἡ μεσημβρία· μοὶ ὑπελείπετο λοιπὸν τὸ ἀναγκαῖον χρονικὸν διάστημα ὅπως μεταβῶ εἰς Νοούλσβαρυ καὶ ἐπιστρέψω εἰς Βέλμιγχαμ. Κανεὶς βεβαίως δὲν θὰ ἦτο καταλληλότερος τοῦ δικηγόρου ἐν τῇ ρηθείσῃ πόλει ὅπως μὲ πληροφορήσῃ περὶ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς κοινωνικῆς θέσεως τῆς μητρὸς τοῦ σὶρ Πέρσιβαλ πρὸ τοῦ γάμου αὐτῆς μετὰ τοῦ σὶρ Φήλικος Κλαΰδ. Ἀποφασίσας νὰ πορευθῶ παραχρῆμα εἰς Νοούλσβαρυ, διηυθύνθην πρὸς τὴν θύραν τοῦ σκευοφυλακίου ὅπως ἐξέλθω.

— Σᾶς εὐχαριστῶ πάρα πολύ, κύριε, μοὶ εἶπεν ὁ νεωκόρος, ἀφοῦ τῷ ἐνεχείρησα μικρόν τι φιλοδώρημα. Ἔχετε πράγματι σκοπὸν νὰ μεταβῆτε πεζὸς εἰς Νοούλσβαρυ καὶ νὰ ἐπιστρέψητε πεζὸς ἐπίσης;.. Ἔχετε καλὰ πόδια, εἶνε ἀληθές· τί εὐτύχημα! Ὁ δρόμος εἶναι αὐτός· δὲν εἶνε φόβος ν' ἀποπλανηθῆτε... Καὶ ἐγὼ ἤθελα νὰ μεταβῶ εἰς αὐτὸ τὸ μέρος!.. Εἰς αὐτὴν τὴν ἐρημίαν ὁποῦ ζῶμεν θὰ μοὶ ἦτο πραγματικῶς εὐτύχημα νὰ συναντῶ ἐνίοτε κύριον ἐρχόμενον ἐκ Λονδίνου... Τοὐλάχιστον μανθάνει κανεὶς τὰ νέα!.. Σᾶς προσκυνῶ, κύριε, καὶ σᾶς εὐχαριστῶ πολύ....

Ἀφοῦ ἀπεχωρίσθημεν, ἐστράφην ἐνῷ ἐξηρχόμην καὶ παρετήρησα ὄπισθέν μου, εἶδον δὲ εἰς τὴν ἄκραν τῆς ὁδοῦ τοὺς δύο ἀγνώστους μεθ' ἑνὸς τρίτου ἱσταμένους· ἦτο οὗτος ὁ μελανείμων ἀνθρωπίσκος, ὃν εἶχα ἴδει τὴν προηγουμένην ἑσπέραν μέχρι τοῦ σταθμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου.

Τ' ἀποτελοῦντα τὴν ὕποπτον τριάδα ἄτομα ἔμειναν πρὸς στιγμὴν συνομιλοῦντα, ἔπειτα δὲ ἀπεχωρίσθησαν. Ὁ μελανείμων διηυθύνθη πρὸς τὸ Βέλμιγχαμ, οἱ δ' ἕτεροι δύο ἀπέμειναν προτιθέμενοι προφανῶς νὰ μὲ ἀκολουθήσωσιν, ἀφοῦ ἤθελον ἐκκινήσει.

Ἐξηκολούθησα τὸν δρόμον χωρὶς νὰ δείξω εἰς τοὺς κακοποιοὺς ἐκείνους ὅτι προσεῖχον εἰς αὐτούς. Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἡ παρουσία των δὲν μ' ἐξηρέθιζεν· ἀπεναντίας ἐνεθάρρυνε τὰς καταρρεούσας ἐλπίδας μου. Ἕνεκα τῆς πολλῆς ἐκπλήξεως ἣν μοὶ προὐξένησεν ἡ ἀνεύρεσις τῆς ἀποδείξεως περὶ τοῦ συνοικεσίου, ἐλησμόνησα ὁλοτελῶς τὰ συμπεράσματα, ἅτινα συνήγαγον προηγουμένως ἐκ τῆς παρουσίας τῶν δύο ἀγνώστων εἰς τὰ πέριξ τοῦ σκευοφυλακίου. Ἡ ἐκ νέου ἐμφάνισις των μοὶ ὑπέμνησεν ὅτι ὁ σὶρ Πέρσιβαλ προεῖδε τὴν ἐπίσκεψίν μου εἰς τὸν ναὸν τοῦ παλαιοῦ Βέλμιγχαμ ὡς φυσικὴν συνέπειαν τῆς μετὰ τῆς κυρίας Κάδερικ συνεντεύξεώς μου, διότι ἄλλως δὲν θὰ ἔστελλε τοὺς κατασκόπους του νὰ μὲ παραφυλάττωσιν εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος. Ὅσον ἁπλᾶ καὶ φυσικὰ καὶ ἂν ἐφαίνοντο τὰ πράγματα, ἤμην βέβαιος οὐχ ἧττον ὅτι ἔγκλημά τι θὰ ὑπεκρύπτετο ἐντὸς τοῦ σκευοφυλακίου· ἂν καὶ ἠγνόουν ἐντελῶς τὰ διατρέχοντα, ὑπώπτευον ἐν τούτοις ὅτι εἰς τὸ φυλασσόμενον αὐτόθι βιβλίον ὑπῆρχε δόλος μήπω ἀνακαλυφθείς.

Γ

Ἀπομακρυνθεὶς τοῦ ναοῦ, ἐτάχυνα τὸ βῆμα διευθυνόμενος εἰς Νοούλσβαρυ. Ἡ ὁδὸς ἦτο ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εὐθεῖα καὶ ὁμαλή· ὁσάκις ἔστρεφον τὴν κεφαλήν, διέκρινον τοὺς δύο κατασκόπους ἐπιμόνως ἀκολουθοῦντάς με. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπέμενον ὄπισθεν εἰς ἀρκετὴν ἀπόστασιν, ἅπαξ ὅμως ἢ δὶς ἐτάχυνον τὸ βῆμα ὡς νὰ ἤθελον νὰ μὲ φθάσωσιν· κατόπιν ἵσταντο, συνεσκέπτοντο καὶ ἀνελάμβανον τὴν προτέραν αὐτῶν θέσιν. Ἀπέβλεπον ἀναμφιβόλως εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ὡρισμένου τινὸς σχεδίου καὶ ἐφαίνοντο διστάζοντες ἢ μὴ συμφωνοῦντες ἐντελῶς περὶ τοῦ καλλιτέρου τρόπου τῆς ἐκτελέσεως. Δὲν ἠδυνάμην νὰ μαντεύσω τί ἀκριβῶς ἐσκόπουν· ἤρχισα ὅμως νὰ ὑποπτεύω ὅτι κίνδυνός τις θὰ μὲ ἠπείλει προτοῦ νὰ φθάσω εἰς Νοούλσβαρυ, καὶ ἡ ὑποψία μου ἐπιβεβαιώθη.

Εἶχον φθάσει εἰς μέρος τι ὅπου ἡ ἐρήμη ὁδὸς ἐκάμπτετο ἀποτόμως, κατὰ τοὺς

ὑπολογισμούς μου δὲ εὑρισκόμην ἀρκούντως πλησίον τῆς πόλεως, ὅτε αἴφνης ἤκουσα πλησιέστατα τὰ βήματα τῶν δύο ἀνδρῶν.

Πρὶν προφθάσω κἂν νὰ στρέψω τὴν κεφαλήν, εἷς ἐξ αὐτῶν—αὐτὸς ἐκεῖνος ὅστις μὲ εἶχε παρακολουθήσει ἐν Λονδίνῳ — διῆλθε ταχέως ἀριστερόθεν ἐμοῦ καὶ ὤθησε βιαίως τὸν ὦμόν μου. Ἤμην ὠργισμένος περισσότερον παρ' ὅτι ἐπίστευα ἕνεκα τῆς ἐπιμονῆς μεθ' ἧς μὲ παρηκολούθουν οἱ δύο ἐκεῖνοι ἀπειλητικοὶ συνοδοιπόροι ἀπὸ τῆς ἐκ τοῦ παλαιοῦ Βέλμιγχαμ ἀναχωρήσεώς μου, δυστυχῶς δὲ παραφερθεὶς ὕψωσα τὴν χεῖρα διὰ νὰ ὠθήσω καὶ ἐγὼ τὸν βαναύσως ὠθήσαντά με. Ἀμέσως αὐτὸς ἐφώναζε ζητῶν βοήθειαν· ὁ σύντροφός τουό, φέρων τὴν στολὴν τοῦ δασοφύλακος, ἔσπευσε ἀμέσως ἐκ δεξιῶν καὶ μετ' ὀλίγας στιγμὰς οἱ δύο ἀχρεῖοι μ' ἐκράτουν ἀκίνητον ἐκ τῶν βραχιόνων εἰς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ.

Ἡ πεποίθησις ὅτι μοὶ εἶχε στηθῆ ἐπιτηδείως παγὶς καὶ ἡ ἀγανάκτησις ἣν ἠσθάνθην, διότι ἐνέπεσον ἀφρόνως εἰς αὐτήν, μὲ ἠμπόδισαν εὐτυχῶς νὰ ἐπιβαρύνω ἔτι μᾶλλον τὴν θέσιν διὰ ματαίας πάλης κατὰ τῶν δύο ἀνδρῶν, ὧν εἷς καὶ μόνος κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἤρκει νὰ ματαιώσῃ πάσας τὰς προσπαθείας μου καὶ νὰ μὲ καταβάλῃ. Κατέστειλα λοιπὸν τὸ κίνημα, δι' οὗ ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἡτοιμαζόμην ν' ἀπαλλαγῶ τῶν χειρῶν των καὶ ἐκύτταζα εἰς τὰ πέριξ μὴ τυχὸν εὑρίσκετο κανεὶς διὰ νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν μαρτυρίαν του.

Εἴς τινα πλησίον ἀγρὸν εἰργάζετο εἷς χωρικός, ὅστις βεβαίως εἶδε πάντα τὰ συμβαίνοντα. Τὸν προσεκάλεσα μεγαλοφώνως νὰ μᾶς ἀκολουθήσῃ μέχρι τῆς πόλεως, ἀλλ' ἐκεῖνος σείων τὴν κεφαλὴν μετ' ἀγροίκου ἐπιμονῆς ἀπεμακρύνθη διευθυνόμενος εἰς οἰκίαν κειμένην ἐκτὸς τῆς ὁδοῦ. Ταυτοχρόνως οἱ κρατοῦντές με δύο ἄνδρες μοὶ καθίστων γνωστὸν ὅτι ἐσκόπευον νὰ μὲ παραδώσωσιν εἰς τὴν δικαστικὴν ἀρχὴν καταγγέλλοντές με ἐπὶ ἀποπείρᾳ βιαιοπραγιῶν καὶ τραυμάτων. Εἶχον ἤδη ἀποκτήσει ἀρκετὴν ἀπάθειαν καὶ κρίσιν, ὥστε νὰ μὴ προβάλω καμμίαν ἀντίστασιν.

— Ἀφήσατέ μου τὰς χεῖρας ἐλευθέρας, τοῖς εἶπον, καὶ ἔρχομαι μαζί σας μέχρι τῆς πόλεως.

Ὁ τὴν στολὴν τοῦ δασοφύλακος φέρων ἠρνήθη βαναύσως· ἀλλ' ὁ σύντροφός του, πολὺ πονηρότερος, ἐνόησε τὰς συνεπείας ἃς ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἡ τοιαύτη ἄρνησις καὶ πόσον θὰ ἐζημιοῦντο τὰ σχέδιά των ἴσως ἐκ τοιαύτης ἀδικαιολογήτου βίας· ἔνευσε λοιπὸν εἰς τὸν ἄλλον νὰ μὲ ἀφήσῃ ἐλεύθερον καὶ ἐζηκολούθησα βαδίζων ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν.

Ἐφθάσαμεν εἰς τὴν καμπὴν τὴν ὁδοῦ ὁπόθεν ἀμέσως ἤρχιζον τὰ προάστεια τῆς Νοούλσβαρυ. Ἀστυνομικὸς κλητὴρ ἐφάνη ἐρχόμενος ἐκ τῆς ἀντικρὺ ἡμῶν δενδροστοιχίας. Οἱ συνοδεύοντές με ἔσπευσαν ἀμέσως νὰ μὲ καταγγείλωσι πρὸς αὐτόν. Ὁ κλητὴρ ἀπήντησεν ὅτι ὁ δικαστὴς εὑρίσκετο κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰς τὸ δημαρχεῖον, συνεβούλευσε δὲ αὐτοὺς νὰ μεταβῶσιν ἀμέσως ἐκεῖ πρὸς συνάντησίν του.

Τῷ ὄντι μετέβημεν εἰς τὸ δημαρχεῖον. Ὁ γραμματεὺς συνέθηκε κατὰ τύπους τὴν καταγγελίαν, ἥτις περιεῖχε πάσας τὰς συνήθεις εἰς τοιαύτας περιστάσεις ὑπερβολὰς καὶ ψεύδη. Ὁ δικαστής, ἀνὴρ φύσει στρυφνὸς καὶ χαιρέκακος ὅστις ἐφαίνετο ἐξαστκῶν εὐχαρίστως τὸ δυσάρεστον τῆς θέσεώς του καθῆκον, ἠρώτησεν ἂν εὑρέθη τίς ἐν τῇ ὁδῷ ἢ πλησίον τῆς ὁδοῦ παρὼν εἰς τὸ συμβάν, πρὸς μεγίστην μου δ' ἔκπληξιν ὁ καταγγέλων προσεκάλεσεν ὡς μάρτυρα τὸν ἐργαζόμενον ἐν τῷ ἀγρῷ χωρικόν. Ἐξ ὅσων εἶπε κατόπιν ὁ δικαστὴς ἐννόησα τὴν σημασίαν τῆς αὐθορμήτου ταύτης εἰλικρινείας. Ἀνέβαλε τὴν δίκην εὐθὺς μέχρις ὅτου ἤθελεν ἐμφανισθῇ νομίμως προσκαλούμενος ὁ προταθεὶς μάρτυς· ταυτοχρόνως ἀπῄτησε νὰ προσφέρω ἐγγύησιν ἀξίαν λόγου ὅτι ἔμελλον νὰ ἐμφανισθῶ ἐνώπιόν του κατὰ τὴν πρώτην δικάσιμον. Ἂν ἤμην γνωστὸς εἰς τὴν πόλιν, προσέθηκε, θὰ διέτασσε τὴν πρόσκαιρον ἀπόλυσίν μου ἐπὶ τῇ ἁπλῇ ὑποσχέσει μου· ἀλλ' ἐπειδὴ ἤμην ξένος ὤφειλον νὰ προσφέρω ἄλλην ἐγγύησιν.

Τότε κατενόησα πληρέστατα πᾶσαν τὴν σημασίαν τοῦ στρατηγήματος. Οἱ ἐπιβουλευόμενοί με ἐνήργησαν οὕτως ὥστε νὰ καταστῇ ἀναπόφευκτος ἡ ἀναβολὴ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ ὅπου οὐδεὶς μ' ἐγνώριζε καὶ ὅπου κατὰ συνέπειαν δὲν ἦτο ἐλπὶς νὰ ἐλευθερωθῶ ἐπὶ ἐγγυήσει. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἡ ἀναβολὴ ἦτο τριῶν ἡμερῶν μόνον, ἀφοῦ ἔμελλον νὰ δικασθῶ τὴν προσεχῆ πρώτην δικάσιμον· ἀλλὰ κατὰ τὰς τρεῖς ἐκείνας ἡμέρας καθ' ἃς ἐπρόκειτο νὰ μείνω ὑπὸ αὐστηρὸν περιορισμόν, ὁ σὶρ Πέρσιβαλ ἠδύνατο νὰ λάβῃ ὅλα τὰ καταλληλα μέτρα, ὅπως παρεμποδίσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μελλόντων σχεδίων μου, νὰ ἐξασφαλισθῇ ἴσως ἀπὸ πάσης ἀνακαλύψεώς μου, χωρὶς νὰ φοβῆται ποσῶς ἀντίστασιν ἢ ἐμπόδιον ἐκ μέρους μου. Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν τριῶν ἡμερῶν θ' ἀπεσύρετο ἀναμφιβόλως ἡ γελοία καταγγελία καὶ θὰ καθίστατο τοιουτοτρόπως ἀνωφελὴς ἡ προσαγωγὴ τοῦ μάρτυρος.

Τοιαύτη ἦτο ἡ ταραχὴ καὶ ἡ ἀπελπισία μου ἕνεκα τῆς μυσαρᾶς ἐκείνης σκευωρίας τῆς παραλυούσης πᾶσαν περαιτέρω ἐνέργειάν μου, τῆς ἀναξίας καὶ ἐλεεινῆς αὐτῆς καθ' ἑαυτήν, ἀλλὰ δυναμένης νὰ ἔχῃ σοβαρὰ ἀποτελέσματα, ὥστε εὑρέθην κατ' ἀρχὰς ἀνίκανος νὰ ἐξέλθω ἀπὸ τὸ δίλημμα. Κατ' ἀρχὰς ἀφρόνως σκεπτόμενος ἠθέλησα νὰ γράψω προτιθέμενος νὰ γνωστοποιήσω κρυφίως εἰς τὸν δικαστὴν τὴν ἀληθῆ μου θέσιν, συνησθάνθην ὅμως πόσον ἄφρον καὶ ἀνωφελὲς ἦτο τὸ διάβημά μου εὐθὺς ὡς ἐχάραξα τὰς πρώτας γραμμὰς τῆς ἐπιστολῆς. Μόνον ἀφοῦ ἔρριψα μακρὰν τὸν χάρτην καὶ ἀφοῦ — αἰσχύνομαι νὰ τ' ὁμολογήσω! — ἀφέθην νὰ καταληφθῶ ἐκ τῆς ἀπελπισίας ἣν μοὶ ἐνέπνεεν ἡ δυσχερὴς ἐκείνη κατάστασις, μόνον τότε μοὶ ἐπῆλθεν αἴφνης εἰς τὸν νοῦν σχέδιόν τι ἐνεργείας, περὶ οὗ βεβαίως ὁ σὶρ Πέρσιβαλ δὲν εἶχε προνοήσει καὶ χάρις εἰς τὸ ὁποῖον ἐντὸς βραχυτάτου διαστήματος θ' ἀνέκτων τὴν ἐλευθερίαν μου. Ἀπεφάσισα νὰ καταστήσω γνωστὴν τὴν δυσχέρειαν τῆς θέσεώς μου πρὸς τὸν κύριον Δάουσον, κατοικοῦντα ἐν Λὰκ Λώδζ.

Εἶπον ἤδη ἄλλοτε ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν πρώτων μου ἐρευνῶν εἰς τὰ περίχωρα τοῦ Μπλὰκ-Οὐάτερ-Πὰρκ εἶχον μεταβῆ πρὸς τὸν ρηθέντα ἰατρὸν ἐγχειρίσας εἰς αὐτὸν ἐπιστολὴν τῆς δεσποινίδος Χάλκομβ δι' ἧς μὲ συνίστα θερμότατα εἰς τὴν εὔνοιάν του. Τῷ ἔγραψα λοιπὸν ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην καὶ εἰς ὅσα ἐγίνωσκεν ἐκ τῶν μεταξὺ ἡμῶν συνομιλιῶν περὶ τοῦ σοβαροῦ καὶ ἐπικινδύνου χαρακτῆρος τῶν ἐρευνῶν εἰς ἃς ἠσχολούμην. Τότε δὲν τῷ εἶχα ἀνακοινώσει πᾶσαν ἀλήθειαν καθόσον ἀφορᾷ εἰς τὴν Λαύραν, περιορισθεὶς νὰ παραστήσω πρὸς αὐτὸν τὴν ἀποστολήν μου ὡς σπουδαιοτάτην διά τινα οἰκογενειακὰ συμφέροντα ἀφορῶντα εἰς τὴν δεσποινίδα Χάλκομβ. Τὰς αὐτὰς καὶ νῦν μεταχειριζόμενος προφυλάξεις τῷ ἐξήγησα κατὰ τρόπον ἀόριστον τὴν ἐν Νοούλσβαρυ παρουσίαν μου, παρεκάλουν δὲ αὐτόν, βασιζόμενος εἰς τὴν ἐμπιστοσύνην δι' ἧς μὲ περιέβαλλε κυρία γνωστοτάτη αὐτῷ καὶ εἰς τὴν φιλοξενίαν ἣν εὑρεστήθη ἄλλοτε νὰ μοὶ παράσχῃ εἰς πρόσφατον περίστασιν, νὰ μοὶ χορηγήσῃ τὴν συνδρομήν του ἐν ἐλλείψει ἄλλου φίλου οἰκειοτέρου.

Ἔτυχον τῆς ἀδείας νὰ πέμψω τὴν ἐπιστολὴν ταύτην δι' ἀγγελιαφόρου, ἐνοικιάσας καὶ ἄμαξαν ἐπίτηδες ὅπως μεταφέρῃ δι' αὐτῆς τὸν ἰατρὸν εἰ δυνατὸν ἀμέσως· Τὸ Λὰκ-Λὼδζ ἔκειτο πλησιέστερον τοῦ Νοούλσβαρυ ἢ τὸ Μπλὰκ-Οὐάτερ. Ὁ ἀγγελιαφόρος ὑπεσχέθη ὅτι τεσσαράκοντα λεπτὰ τῆς ὥρας τῷ ἐχρειάζοντο διὰ νὰ μεταβῇ ἐκεῖ καὶ ἄλλα τόσα διὰ νὰ ὁδηγήσῃ τὸν ἰατρόν. Τῷ παρήγγειλα νὰ ἐρευνήσῃ καὶ νὰ εὕρῃ τὸν κύριον Δάουσον ὅπου δήποτε καὶ ἂν εὑρίσκετο, ἂν κατὰ τύχην ἀπουσίαζε τῆς οἰκίας. Εἶτα ἀνέμεινα τὸ ἀποτέλεσμα μεθ' ὅλης τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἐλπίδος ἣν ἠδυνήθην νὰ ἐπικαλεσθῶ πρὸς ἐνθάρρυνσίν μου.

Ἦτο ἡ πρώτη καὶ ἡμίσεια μετὰ τὴν μεσημβρίαν ὥρα ὅτε ὁ ἀγγελιαφόρος ἐξεκίνησε, πρὸ δὲ τῆς τρίτης καὶ ἡμισείας ἐπέστρεψε μετὰ τοῦ ἰατροῦ. Ἡ ἀγαθότης τοῦ κυρίου Δάουσον καὶ ἡ ἀβροφροσύνη μεθ' ἧς ἐφαίνετο θεωρῶν ὡς ἁπλούστατον πρᾶγμα τὴν εὐεργεσίαν ἣν προθύμως μοὶ παρεῖχε, μοὶ ἐνεποίησαν συγκίνησιν, ἣν δυσκόλως ἠδυνήθην νὰ καταστείλω. Προσέφερε παραχρῆμα τὴν ἀπαιτουμένην ἐγγύησιν, ἥτις ἐγένετο δεκτή. Πρὸ τῆς τετάρτης μετὰ μεσημβρίαν ὥρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἔσφιγγον ἐγκαρδίως τὴν χεῖρα τοῦ ἀγαθοῦ ἰατροῦ ἐλεύθερος καὶ δυνάμενος ἀκωλύτως νὰ περιέλθω εἰς τὰς ὁδοὺς τοῦ Νοούλσβαρυ. Ὁ κύριος Δάουσον ἑπόμενος εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς μοναδικῆς αὐτοῦ φιλοξενίας μὲ προσεκάλεσε νὰ μεταβῶμεν ὁμοῦ εἰς τὴν οἰκίαν του ὅπως καταλύσω καὶ διανυκτερεύσω ἐν αὐτῇ. Ἐδέησε νὰ τῷ ἀπαν-

τήσω ὅτι δυστυχῶς ἔπρεπε νὰ διαθέσω ἄλλως τὸν ὑπολοιπόμενόν μοι χρόνον, ἐζήτησα δὲ νὰ μοὶ ἐπιτρέψῃ ν' ἀναβάλω τὴν ἐπίσκεψίν μου εἰς λίαν προσεχῆ ἐποχήν, ὅτε ἐπαναλαμβάνων τὰς εὐχαριστίας μου θὰ ἠδυνάμην νὰ παράσχω εἰς αὐτὸν πάσας τὰς ἐξηγήσεις, ἃς ἐδικαιοῦτο ν' ἀκούσῃ, τοῦθ' ὅπερ ἐπὶ τοῦ παρόντος μοὶ ἦτο ἀπηγορευμένον νὰ πράξω. Ἀπεχωρίσθημεν, ἀφοῦ ἐξεφράσαμεν πρὸς ἀλλήλους τὰ αἰσθήματα ἀμοιβαίας φιλίας, διηυθύνθην δ' ἐν τῷ ἅμα πρὸς τὸ ἐν τῇ «Ἄνω Ὁδῷ» γραφεῖον τοῦ κυρίου Οὐάνσμπορου.

Σπουδαιότατον ἦτο τανῦν νὰ κερδήσω καιρόν. Ἡ εἴδησις περὶ τῆς προσκαίρου ἀπαλλαγῆς μου ἐπὶ ἐγγυήσει ἤμην ἀπολύτως βέβαιος ὅτι ἔμελλε ν' ἀνακοινωθῇ τῷ σὶρ Πέρσιβαλ πρὸ τοῦ τέλους τῆς ἡμέρας. Ἂν ἐντὸς τῶν ὀλίγων ὑπολειπομένων ὡρῶν δὲν ἤθελον κατορθώσει νὰ ἐπισημοποιήσω ὅ,τι ἐκεῖνος τοσοῦτον φρικτῶς ἐφοβεῖτο καὶ νὰ καταστήσω αὐτὸν διὰ τοῦ μέσου τούτου ὑποχείριον, ἦτο ἐνδεχόμενον ν' ἀπολέσω διὰ παντὸς πᾶν ὅ,τι εἶχον μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης κερδήσει. Ὁ χαρακτὴρ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, ὁ ἀπέναντι οὐδενὸς ὑποχωρῶν, ἡ τοπικὴ ἐπιρροὴ ἣν ἐκέκτητο, ὁ ἔσχατος κίνδυνος δι' οὗ ὡς ἐφαίνετο ἠπειλεῖτο ἕνεκα τῶν τυχαίων ἐρευνῶν μου, πάντα ταῦτα μ' ἔπειθον ὅτι ὤφειλον ἤδη νὰ ἐνεργήσω δραστηρίως διὰ νὰ φθάσω εἰς ὁριστικήν τινα ἀνακάλυψιν καὶ νὰ μὴ χάσω στιγμήν. Ἔσχον ἤδη τὸν καιρὸν νὰ σκεφθῶ, ἀναμένων τὴν ἄφιξιν τοῦ κυρίου Δάουσον καὶ δὲν κατέτριψα σκεπτόμενος τὸν καιρόν μου ἐπὶ ματαίῳ. Μέρη τινὰ τῆς συνδιαλέξεώς μου μετὰ τοῦ φλυάρου νεωκόρου, ἅτινα πρότερον μοὶ εἶχον προξενήσει πολλὴν ἀνίαν, ἐπανήρχοντο νῦν εἰς τὴν μνήμην μου ἀποκτῶντα νέαν ἔννοιαν καὶ νέαν σημασίαν. Ὑπόνοιά τις, ἥτις δὲν ἐπῆλθεν εἰς τὸ πνεῦμά μου κατὰ τὴν ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ διαμονήν μου, ἤρχισεν ἤδη νὰ ὑποφώσκῃ ἐντὸς τοῦ σκότους τῶν λογισμῶν μου. Μεταβαίνων εἰς Νοούλσβαρυ ἐσκόπευον ἁπλῶς νὰ ζητήσω πληροφορίας παρὰ τοῦ κυρίου Οὐάνσμπορου περὶ τῆς μητρὸς τοῦ σὶρ Πέρσιβαλ· ἀλλὰ νῦν κύριον σκοπὸν προετιθέμην νὰ ἐξετάσω τὸ ἀντίγραφον τοῦ διατηρουμένου ἐν τῷ ναῷ τοῦ παλαιοῦ Βέλμιγχαμ βιβλίου.

Ὁ κύριος Οὐάνσμπορου εὑρίσκετο εἰς τὸ γραφεῖόν του, ὅτε ἐζήτησα νὰ τῷ ὁμιλήσω. Ἦτο ἀνὴρ φαιδροῦ χαρακτῆρος, οὗ ἡ ἄξεστος μορφὴ ἀπέπνεεν εὐθυμίαν καὶ προσήνειαν. Ὡμοίαζε μᾶλλον πρὸς εὔπορον ἀγρότην ἢ δικηγόρον, ἡ δ' αἰτησίς μου ἐφάνη μᾶλλον εὐχαρίστησιν ἢ ἔκπληξιν προξενήσασα αὐτῷ. Εἶχεν ἀκούσει νὰ γίνηται λόγος περὶ τοῦ τηρουμένου παρὰ τοῦ πατρός του ἀντιγράφου, ἀλλ' οὐδέποτε εἶχε προσέξει εἰς αὐτό. Οὐδέποτε τὸ εἶχέ τις ἀναζητήσει, ἐπίστευε δὲ ὅτι εὑρίσκετο ἐντὸς εἰδικοῦ τινος ἑρμαρίου μετὰ πολλῶν ἄλλων ἐγγράφων, ἅτινα δὲν ἐφρόντισέ ποτε νὰ ἐρευνήσῃ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός του. Ἦτο κρίμα — ἔλεγεν ὁ κύριος Οὐάνσπορου — ὅτι δὲν ἔζη ὁ πατήρ του διὰ ν' ἀκούσῃ τέλος πάντων ὅτι κάποιος ἐζήτει τὸ περίφημον αὐτοῦ ἀντίγραφον. Ἂν ἤκουε τοιαύτην αἴτησιν, θὰ ἵππευε μετὰ πολλῆς περισσοτέρας εὐχαριστήσεως καὶ ὑπερηφανείας διὰ νὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργον του. Μὲ ἠρώτησε κατόπιν τίνι τρόπῳ ἔμαθον ὅτι ὑπῆρχε τὸ ζητούμενον ἀντίγραφον καὶ ἂν μοὶ εἶχε κάμει λόγον περὶ αὐτοῦ κανεὶς ἐκ τῶν κατοίκων τῆς πόλεως.

Ἀπήντησα μεθ' ὅσης ἠδυνάμην ὑπεκφυγῆς εἰς τὴν ἐρώτησίν του. Ἐν τοιαύτῃ στιγμῇ καὶ ἐν ᾧ σημείῳ εὑρίσκοντο αἱ ἔρευναι δὲν ἦτο περιττὴ πᾶσα ὑπερβολὴ φρονήσεως· οὐδὲν μ' ἐκώλυε ν' ἀποκρύψω εἰς τὸν κύριον Οὐάσμπορου ὅτι εἶχον ἐξετάσει τὸ πρωτότυπον. Προσεποιήθην λοιπὸν ὅτι ἤμην ἐντεταλμένος νὰ προβῶ εἴς τινας ἐρεύνας, χάριν οἰκογενειακῶν συμφερόντων, ἕνεκα δὲ τούτου δὲν ἠδυνάμην ἐπὶ πολὺ νὰ χρονοτριβήσω. Ἐπειδὴ εἶχον ἀπόλυτον ἀνάγκην νὰ ἐξαποστείλω εἰς Λονδῖνον διὰ τοῦ ταχυδρομείου τῆς ἡμέρας ἐκείνης οὐσιώδεις τινὰς πληροφορίας, μὲ ἤρκει νὰ ῥίψω ἓν βλέμμα εἰς τὸ ἀντίγραφον τοῦ βιβλίου — πληρώνων, ἐννοεῖται, τὰ κεκανονισμένα δικαιώματα — ἐξ οὗ ἠδυνάμην ν' ἀρυσθῶ τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας ἀπαλασσόμενος τοῦ κόπου δευτέρας μεταβάσεως εἰς τὸ παλαιὸν Βέλμιγχαμ. Προσέθηκα ὅτι ἂν ἤθελεν εἰς τὸ ἑξῆς μοὶ χρειασθῇ καὶ ἄλλο ἀντίγραφον ἀποσπάσματος ἐκ τοῦ πρωτοτύπου βιβλίου, θ' ἀπευθυνόμην εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κυρίου Οὐάνσμπορου διὰ νὰ τὸ λάβω.

Μετὰ τὰς ἐξηγήσεις ταύτας δὲν προέβαλεν ἄλλην ἀντίρρησιν ὡς πρὸς τὴν παροχὴν τοῦ ἀντιγράφου, ἔπεμψε δὲ ἕνα τῶν γραφέων του εἰς τὸ ἀρχεῖον, ὅστις ἐπανῆλθε μετ' ὀλίγον κομίζων τὸ βιβλίον. Ἦτο τόμος τοῦ αὐτοῦ μεγέθους μὲ τὸν φυλασσόμενον εἰς τὸ σκευοφυλάκιον, δεδεμένος ὅμως μετὰ πλείονος ἐπιμελείας. Ἐτοποθετήθην παρά τινα κενὴν τράπεζαν διὰ ν' ἀναδιφήσω αὐτόν· ἀλλ' αἱ χεῖρές μου ἔτρεμον, ἡ κεφαλή μου ἐφλέγετο ἐκ τῆς θέρμης καὶ ἐννόησα ὅτι ἦτο ἀνάγκη νὰ καταστείλω παντὶ σθένει τὴν ἀκούσιόν μου ταύτην ταραχὴν διὰ νὰ μὴ ὑποπτεύσωσί τι οἱ παρεστῶτες, πρὶν ἀνοίξω τὸν τόμον.

Ἐπὶ τῆς πρώτης σελίδος ἦν ἠνοιξα ἦσαν κεχαραγμέναι γραμμαί τινες διὰ μελάνης ἄχρου καταστάσης ἐκ τῆς πολυκαιρίας, περιεῖχον δὲ τὰς ἑξῆς λέξεις: *Ἀντίγραφον τοῦ βιβλίου τῶν γαμηλίων πράξεων τοῦ ἐνοριακοῦ ναοῦ τοῦ Βέλμιγχαμ, κρατηθὲν τῇ παραγγελίᾳ μου καὶ παραδοθὲν παρ' ἐμοῦ τοῦ ἰδίου μετὰ τοῦ πρωτοτύπου ἄρθρον πρὸς ἄρθρον.* Ὑπογεγραμμένος: *Ῥοβέρτος Οὐάκσμπορου, γραμματεὺς τοῦ ἐνοριακοῦ ναοῦ.*

Κάτωθεν τῆς σημειώσεως ταύτης ἦτο κεχαραγμένη ἑτέρα γραμμὴ δι' ἄλλου γραφικοῦ χαρακτῆρος λέγουσα: *Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1800 μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου 1815.*

Διέτρεξα τὸ βιβλίον μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου 1803, ἀνεῦρον τὸν γάμον τοῦ νυμφίου τοῦ φέροντος τὸ αὐτὸ μετ' ἐμοῦ βαπτιστικὸν ὄνομα· ἀνεῦρον τὸν γάμον τῶν δύο ἀδελφῶν· ἀλλ' ἐν τῇ μεταξὺ τῶν δύο καταχωρίσεων εἰς τὸ τέλος τῆς σελίδος ; . .

Τίποτε ! οὐδὲν ἴχνος ἐφαίνετο τῆς ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ ναοῦ πράξεως, τῆς μνημονευούσης τὸ συνοικέσιον τοῦ σὶρ Φήλικος Κλαΰδ μετὰ τῆς Καικιλίας Ἰωάννας Ἕλστερ.

Ἡ καρδία μου ἔπαλλε τόσον βιαίως ὥστε, δὲν ἠδυνάμην ν' ἀναπνεύσω. Παρετήρησα καὶ δευτέραν φορὰν μὴ δυνάμενος νὰ πιστεύσω εἰς τὴν μαρτυρίαν τῶν ἰδίων μου ὀφθαλμῶν, ἀλλὰ καὶ πάλιν τίποτε δὲν εἶδα! Δὲν ἐχώρει πλέον ἀμφιβολία· ἡ γαμήλιος πρᾶξις δὲν ἦτο ἐγγεγραμμένη. Ἡ καταχώρισις τῶν διαφόρων πράξεων εἰς τὰς σελίδας τοῦ ἀντιγράφου κατεῖχε τὸν αὐτὸν ἀκριβῶς χῶρον οἷον καὶ εἰς τὰς σελίδας τοῦ πρωτοτύπου. Ἐπὶ τῆς μιᾶς τῶν σελίδων ἡ τελευταία καταχωρισθεῖσα πρᾶξις ἦτο ἡ τοῦ γάμου τοῦ ἀνδρὸς τοῦ φέροντος τὸ αὐτὸ μετ' ἐμοῦ βαπτιστικὸν ὄνομα. Κάτωθεν αὐτῆς εὑρίσκετο χῶρος κενός, ἀφεθεὶς προφανῶς ἀθικτος, διότι σμικρὸς ὢν δὲν ἠδύνατο νὰ περιλάβῃ τὴν πρᾶξιν ὁλόκληρον τοῦ γάμου τῶν δύο ἀδελφῶν, ἥτις καὶ εἰς τὸ ἀντίγραφον, ὅπως καὶ εἰς τὸ πρωτότυπον, ἤρχιζεν ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῆς ἑπομένης σελίδος. Ὁ κενὸς ἐκεῖνος χῶρος ἀπεκάλυπτεν αὐτὸς μόνος πᾶν ὅ,τι συνέβη. Εἶχε βεβαίως ἀπομείνει κενὸς ἐπὶ τοῦ βιβλίου τοῦ τηρουμένου ἐν τῷ ναῷ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1803 ὅτε ἐτελέσθησαν καὶ κατεγράφησαν οἱ δύο γάμοι, ὁ ἄνωθεν δηλαδὴ αὐτοῦ καὶ ὁ κάτωθεν, μέχρι τοῦ ἔτους 1829, ὅτε ὁ σὶρ Πέρσιβαλ ἀνεφάνη εἰς Βέλμιγχαμ. Ἐκ τοῦ ἀντιγράφου τοῦ τηρουμένου ἐν Νοούλσβαρυ ἐφαίνετο ἡ παρουσιασθεῖσα πρὸς αὐτὸν εὐκαιρία ὅπως διαπράξῃ τὴν πλαστογραφίαν· ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου τοῦ τηρουμένου ἐν τῷ ναῷ τοῦ παλαιοῦ Βέλμιγχαμ ἐφαίνετο ἡ πλαστογραφία πετελεσμένη.

Τοιαύτην ἠσθανόμην σκοτοδίνην, ὥστε διὰ νὰ μὴ πέσω, ἐδέησε νὰ στηριχθῶ ἐπὶ τῆς τραπέζης. Ἐξ ὅλων τῶν ὑποψιῶν ἃς εἶχον συλλάβει περὶ τοῦ ἀθλίου ἐκείνου, καμμία δὲν εἶχε προσεγγίσει εἰς τὴν ἀλήθειαν· οὐδέποτε μοὶ ἐπῆλθεν ἡ ὑπόνοια ὅτι δὲν ἦτο αὐτὸς σὶρ Πέρσιβαλ Κλαΰδ καὶ ὅτι δὲν εἶχεν ἐπὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ βαρωνέτου καὶ τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ Μπλὰκουάτερ-Πὰρκ πλείονα δικαιώματα, ἀφ' ὅσα εἶχεν ὁ πτωχότατος τῶν εἰς τὰ κτήματά του ἐργαζομένων χωρικῶν. Ἄλλοτε ἐξέλαβον αὐτὸν ὡς πατέρα τῆς Ἄννης Κάδερικ, κατόπιν δὲ ἐπίστευσα ὅτι πιθανὸν νὰ ἦτο σύζυγος τῆς Ἄννης Κάδερικ· πλὴν καὶ κατὰ τὰς τολμηροτάτας αὐτῆς πτήσεις ἡ φαντασία μου οὐδέποτε ἐσκέφθη τὸ ἔγκλημα, οὗτινος ἀληθῶς ἦτο ἔνοχος.

Τὰ ἀχρεῖα μέσα δι' ὧν ὁ δόλος ἠδυνήθη νὰ πραγματοποιηθῇ, τὸ μέγεθος τοῦ τολμηροῦ ἐγκλήματος, αἱ φρικταὶ συνέπειαι ἃς ἡ ἀνακάλυψίς του ἐπρόκειτο νὰ ἐπιφέρῃ, πᾶσαι αὗται αἱ σκέψεις ἐπῆλθον διὰ μιᾶς εἰς τὸν νοῦν μου καὶ δὲν ἐξεπληττό-

μην πλέον διὰ τὰς κτηνώδεις παραφορὰς εἰς ἃς συνεχῶς ὑπέπιπτεν ὁ ἄθλιος ἐκεῖνος, διὰ τὴν εὐκολίαν μεθ' ἧς μετέπιπτεν ἀπὸ τῆς ὑποκρισίας εἰς τὴν ἀπεριόριστον βίαν, διὰ τὴν μανιώδη δυσπιστίαν του, ἥτις τὸν παρεκίνησε νὰ καθείρξῃ τὴν Ἄνναν Κάδερικ εἰς τὸ φρενοκομεῖον, βραδύτερον δὲ κατέστησεν αὐτὸν συνένοχον ἀγενοῦς σκευωρίας κατὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ συζύγου, ἕνεκα τοῦ φόβου μήπως ἀμφότεραι ἐγίνωσκον τὸ φοβερὸν μυστικόν του. Ἂν τὸ ἔγκλημά του ἤθελε διαπραχθῇ καὶ ἀνακαλυφθῇ εἰς ἄλλην ἐποχήν, βεβαίως θὰ κατεδικάζετο εἰς τὸν δι' ἀγχόνης θάνατον· ἀλλὰ καὶ νῦν διέτρεχε τὸν κίνδυνον νὰ καταδικασθῇ εἰς ἰσόβια δεσμὰ ἢ εἰς ὑπερορίαν.

Ἡ ἀνακάλυψις τοῦ μυστικοῦ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ἀκόμη ὅτι οἱ ἐκ τοῦ δόλου παθόντες παρέλιπον τὴν κατ' αὐτοῦ ποινικὴν καταδίωξιν, θὰ τὸν ἀπεστέρει διὰ μιᾶς τοῦ ὀνόματός του. Τοιοῦτο ἦτο τὸ μυστικὸν οὗτινος εἰς τὸ ἑξῆς ἤμην κύριος! Μίαν λέξιν ἂν ἔλεγον, ἔχανεν εὐθὺς τὴν ἔπαυλίν του, τὰ κτήματά του, τὴν βαρωνίαν του· μίαν λέξιν ἂν ἐξεστόμιζον, θὰ κατήντα νὰ περιέρχηται τὸν κόσμον προγεγραμμένος, ἐλεεινός, ἄνευ ὀνόματος, ἄνευ χρημάτων, ἄνευ φίλων! Τὸ μέλλον τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου ἐξήρτητο ἀπὸ τὰ χείλη μου, κατ' ἐκείνην δὲ τὴν στιγμὴν καὶ αὐτὸς ἐγίνωσκε τοῦτο κάλλιστα.

Ὁ τελευταῖος οὗτος λογισμὸς ἴσχυσε νὰ μὲ ἀνακαλέσῃ ὑπομιμνήσκων μοι τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων θέσιν. Συμφέροντα πολυτιμότερα τῶν ἰδικῶν μου ἐξήρτωντο ἐκ τῆς φρονήσεως, ἣν τοῦ λοιποῦ ἔπρεπε νὰ τηρῶ εἰς πάσας μου τὰς πράξεις. Ὁ σὶρ Πέρσιβαλ δὲν θὰ παρέλειπεν οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ σκευωρίαν. Ἐν τῇ κινδυνώδει καὶ ἀπηλπισμένῃ θέσει του τὰ πάντα ἦτο ἱκανὸς ν' ἀποτολμήσῃ, μὴ ὀπισθοχωρῶν ἀπέναντι οὐδενὸς ἐγκλήματος· ἦτο βέβαιον ὅτι χάριν τῆς σωτηρίας του θὰ κατέφευγεν εἰς πάντα τὰ δυνατὰ μέσα.

Ἐσκέφθην ἐπί τινας στιγμάς. Τὸ πρῶτον πρᾶγμα ὅπερ κατ' ἀνάγκην ὤφειλον νὰ πράξω ἦτο τὸ νὰ ἐπισημοποιήσω δι' ἐγγράφου καὶ ὁριστικῆς ἀποδείξεως τὸ γεγονὸς ὅπερ ἀνεκάλυψα, ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν ἤθελον ἐγὼ ἀτομικῶς πάθει ἐκ τυχαίου περιστατικοῦ νὰ μὴ εἶχε δυνατὸν ἡ ἐν λόγῳ ἀπόδειξις νὰ περιέλθῃ εἰς χεῖρας τοῦ σὶρ Πέρσιβαλ. Τὸ ἀντίγραφον τοῦ βιβλίου ἦτο βεβαίως ἀσφαλὲς διατηρούμενον ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ κυρίου Οὐάνσμπορου, ἀλλὰ τὸ ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ φυλασσόμενον πρωτότυπον πολλαχῶς ἐκινδύνευεν, ὡς ἠδυνήθην ἰδίοις ὄμμασι νὰ βεβαιωθῶ.

Ὅθεν ἐπειδὴ ἡ περίστασις ἦτο κατεπείγουσα, ἀπεφάσισα νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὸν ναὸν καὶ νὰ προσφύγω ἐκ νέου εἰς τὴν καλοκαγαθίαν τοῦ νεωκόρου διὰ νὰ ἐπιτύχω τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἑσπέραν πρὶν κατακλιθῶ τ' ἀναγκαιοῦντά μοι ἐκ τοῦ βιβλίου ἀποσπάσματα. Ἠγνόουν τότε ὅτι ἦπο ἐπάναγκες νὰ ἐπισημοποιῶνται τ' ἀντίγραφα καὶ ὅτι ἄνευ τῆς ἐκτελέσεως τῆς τοιαύτης διατυπώσεως πᾶν ἔγγραφον ἐθεωρεῖτο ἄκυρον ἐπὶ δικαστηρίου προσαγόμενον. Ἠγνόουν τοῦτο, ἕνεκα δὲ τῆς ἀποφάσεώς μου νὰ τηρήσω ἀπόκρυφον πᾶσαν ἐνέργειάν μου, ἠμποδίσθην ν' ἀποτείνω ἐρωτήσεις περὶ τούτου δι' ὧν ἠδυνάμην ν' ἀρυσθῶ τὰς δεούσας πληροφορίας. Ἐσκεπτόμην μόνον πῶς νὰ φθάσω ἐνωρίτερον εἰς τὸ παλαιὸν Βέλμιγχαμ καὶ ἀφοῦ παρέσχον εὐλογοφανῆ ἐξήγησιν τῆς παραχῆς, ἣν ὁ κύριος Οὐάνσπορου παρετήρησεν εἰς τὴν φυσιογνωμίαν καὶ εἰς τὸ ἦθός μου, ἀπέθηκα ἐπὶ τῆς τραπέζης τὰ ὀφειλόμενα δικαιώματα, ὑπεσχέθην εἰς τὸν δικηγόρον ὅτι ἔμελλον νὰ τῷ γράψω τὴν ἐπαύριον ἢ τὴν μεθεπομένην ἡμέραν καὶ ἐξῆλθον πλήρη ἔχων τὴν κεφαλὴν ὑπὸ σμήνους ἰδεῶν περιδινουμένων καὶ σχεδὸν πυρέσσων ἐκ τῆς ἀνυπομονησίας.

Ἤρχιζεν ἤδη νὰ νυκτώνῃ· ἐσυλλογίσθην ὅτι ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ μὲ παρακολουθήσῃ τις ἴσως δὲ καὶ νὰ μοι ἐπιτεθῇ εἰς τὴν ἐρήμην ὁδόν.

Ἡ ῥάβδος μου ἦτο ἐλαφροτάτη καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ἄμυναν. Ἐσταμάτησα λοιπὸν παρὰ τῆς τελευταίας οἰκίας τῆς Νοούλσβαρυ διὰ ν' ἀγοράσω στερεὰν ὁδοιπορικὴν ῥάβδον οὐχὶ πολὺ μακρὰν καὶ εἰς ὀξὺ ἀπολήγουσαν. Ἐφωδιασμένος διὰ τοῦ προχείρου τούτου ὅπλου ἤμην ἱκανὸς ν' ἀντιμετωπίσω οἱονδήποτε ὅστις ἤθελεν ἐπιχειρήσει μόνος νὰ μοὶ φράξῃ τὸν δρόμον· ἂν οἱ ἐπιτιθέμενοι ἤθελον εἶσθαι περισσότεροι, εἶχον πλήρη τὴν πεποίθησιν εἰς τὴν εὐκινησίαν καὶ τὴν ὠκυποδίαν μου. Μαθητὴς ὢν ἔχαιρον φήμην ἀρίστου δρομέως, κατόπιν δὲ ἐξησκήθην ἐπὶ πλέον καὶ μάλιστα κατὰ τὴν τελευταίαν ἐν τῇ Κεντρῴᾳ Ἀμερικῇ διαμονήν μου.

Ἐξῆλθον τῆς πόλεως ταχεῖ βήματι, φροντίζων νὰ βαδίζω εἰς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ.

Κατέπιπτε βροχὴ λεπτὴ μετὰ ὁμίχλης καὶ κατὰ τὸ πρῶτον ἥμισυ τοῦ δρόμου δὲν ἠδυνήθην νὰ βεβαιωθῶ ἂν παρηκολουθούμην ἢ ὄχι. Βραδύτερον ὅμως ὅτε ὑπελόγιζον ὅτι ἀπεῖχον δύο μίλλια ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ ναοῦ, εἶδον ἄνθρωπον τινὰ ἐρχόμενον πρὸς ἐμὲ καὶ ἤκουσα ταυτοχρόνως τὸν κρότον κλειομένης κιγκλίδος φρασσούσης τὴν εἴσοδον ἑνὸς παρὰ τὴν ὁδὸν ἀγρῶν. Ἐξηκολούθησα τὸν δρόμον μου κρατῶν σφιγκτὰ εἰς τὴν χεῖρα τὴν ῥάβδον μου, τείνων τὸ οὖς καὶ προσπαθῶν νὰ διακρίνω τὰ συμβαίνοντα ἐν τῷ μέσῳ τοῦ διπλοῦ σκότους τῆς ὁμίχλης καὶ τῆς νυκτός. Μόλις ὅμως προὐχώρησα περὶ τὰ ἑκατὸν βήματα, ἤκουσα εἴς τινα πρὸς τὰ δεξιὰ φράκτην θροῦν πατουμένων φύλλων καὶ εἶδον τρεῖς ἑτέρους ἀνθρώπους ὁρμήσαντας εἰς τὴν ὁδόν.

Εὐθὺς παρεμέρισα πηδήσας εἰς τὸ πεζοδρόμιον· οἱ δύο παραφερθέντες ἐκ τῆς ὁρμῆς δὲν ἠδυνήθησαν νὰ σταματήσωσιν εἰμὴ εἰς ἀπόστασίν τινων ἀπ' ἐμοῦ βημάτων. Ὁ τρίτος ἐπέπεσεν ἀστραπηδὸν κατ' ἐμοῦ· ἐσταμάτησεν, ἐξετέλεσε στροφὴν κατὰ τὸ ἥμισυ καὶ μὲ ἔτυψε διὰ τῆς ῥάβδου του. Ἀλλὰ τὸ κτύπημα τυχαίως κατενεχθὲν ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ μου ὤμου δὲν ἦτο σοβαρόν. Ἀπήντησα διὰ κτυπήματος εὐστόχου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του· ζαλισθεὶς ὀπισθοχώρησε καὶ προσέκρουσε κατὰ τῶν δύο ἑτέρων ὁμοῦ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐφορμώντων. Ἡ εὐτυχὴς αὕτη σύμπτωσις μοὶ παρέσχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ παραμερίσω μετὰ σπουδῆς καὶ νὰ εὑρεθῶ εἰς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ.

Οἱ δύο ἐκ τῶν ἐπιτεθέντων ἤρχισαν πάραυτα νὰ μὲ καταδιώκωσιν. Ἦσαν ὠκύποδες· ἡ ὁδὸς εὐθεῖα καὶ ὁμαλὴ δὲν παρουσίαζε κανὲν ἐμπόδιον· μετὰ πέντε λεπτῶν δρόμον ἐννόησα ὅτι δὲν ὑπερεῖχον αὐτοὺς κατὰ πολύ. Ἦτο λίαν ἐπικίνδυνον τὸ τρέχειν τοιουτοτρόπως μέσον τοῦ σκότους. Μόλις ἠδυνάμην νὰ διακρίνω ἑκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ τοὺς ἀμαυρῶς διαγραφομένους φραγμούς, ἐκ τοῦ ἐλαχίστου δὲ τυχαίου ἐμποδίου ὅπερ θὰ συνήντων εἰς τὸν δρόμον, ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ πέσω. Μετ' ὀλίγον ἠσθάνθην ὅτι τὸ ἔδαφος τῆς ὁδοῦ μετεβάλλετο· εἰς μίαν καμπὴν αὐτῆς ἐγένετο κατωφερής, ἔπειτα πάλιν ἤρχιζεν ἀνωφέρεια. Εἰς τὴν κατωφέρειαν ἤκουσα τοὺς διώκτας μου πλησιάζοντας, ἀλλ' εἰς τὴν ἀνωφέρειαν ἠσθάνθην ὅτι ἐκέρδιζον ἐγὼ δρόμον. Ὁ ταχὺς καὶ ἔρρυθμος κρότος τῶν βημάτων των ἀφικνεῖτο βαθμηδὸν εἰς τὴν ἀκοήν μου ἧττον εὐκρινής, ὑπολογίσας δ' ἐκ τῆς ἀποστάσεως τοῦ κρότου ἔκρινα ὅτι τοὺς ὑπερεῖχον ἀρκετά, ὥστε ἠδυνάμην νὰ εἰσέλθω εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ νὰ ἐξαπατήσω αὐτοὺς ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἤθελον ἐκεῖνοι ἐξακολουθήσει τρέχοντες κατόπιν μου εἰς τὴν ὁδόν. Ὥρμησα λοιπὸν εἰς τὸ πεζοδρόμιον πρὸς τὴν πρώτην δίοδον ἣν ἐνόμισα ὅτι εἶδον ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἐμάντευσα ὅτι ὑπῆρχεν εἰς τὸν φράκτην παρὰ τὸν ὁποῖον ἔτρεχον. Εὑρεθεὶς πλησίον ἐννόησα ὅτι ἦτο κιγκλὶς κεκλεισμένη. Ὑπερέβην αὐτὴν δι' ἑνὸς ἅλματος καὶ εὑρεθεὶς ἐντὸς ἀγροῦ διέσχισα αὐτὸν κατὰ μῆκος στρέφων τὰ νῶτα πρὸς τὴν ὁδόν. Ἤκουσα τοὺς διώκτας μου τρέχοντας εἰς τὴν ὁδὸν καὶ παρελθόντας τὴν κιγκλίδα· ἀλλὰ μετά τινας στιγμὰς εἷς ἐξ αὐτῶν ἐφώνησε πρὸς τὸν σύντροφόν του νὰ ἐπιστρέψῃ ὀπίσω. Ἀλλ' ὀλίγον μ' ἔμελλε νῦν περὶ αὐτῶν, ἀφοῦ οὔτε μ' ἔβλεπον οὔτε μὲ ἤκουον πλέον. Ἐξηκολούθησα βαδίζων εἰς τὸν ἀγρὸν κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν μέχρι τῆς ἄλλης ἄκρας ὅπου ἐσταμάτησα ν' ἀναπνεύσω.

Δὲν ἦτο φρόνησις νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν ὁδὸν ὅπου τόσους διέτρεχον κινδύνους. Εἶχον ὅμως ἀκράδαντον ἀπόφασιν νὰ μεταβῶ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην εἰς τὸ παλαιὸν Βέλμιγχαμ. Δὲν ὑπῆρχε φῶς οὔτε λάμψις ἀστέρων ὅπως ὁδηγηθῶ. Ἐγίνωσκον μόνον ὅτι ὅτε ἀνεχώρησα ἐκ Νοούλσβαρυ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ βροχὴ μ' ἔτυπτεν ἐκ τῶν νώτων· ἀφοῦ δὲ καὶ τὸ νῦν αὐτὸ ὑφιστάμην, εἶχον τοὐλάχιστον τὴν βεβαιότητα ὅτι δὲν ἠκολούθουν ἐναντίαν διεύθυνσιν.

Βασιζόμενος εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τοῦτον ὡδευσα διὰ μέσου τῶν ἀγρῶν ἐμποδιζόμενος ἀδιακόπως ὑπὸ φρακτῶν, λάκκων, θάμνων, ἅτινα μὲ ἠνάγκαζον ἀνὰ πᾶ-

σαν στιγμὴν νὰ μεταβάλλω διεύθυνσιν. Ἐπὶ τέλους εὑρέθην εἰς τοὺς πρόποδας λόφου, οὗτινος ἡ κρημνώδης κλιτὺς ὑψοῦτο ἀποτόμως ἔμπροσθέν μου. Εἶχον στραφῆ πρὸς δεξιὰν ὅτε ἐξῆλθον τῆς κυρίας ὁδοῦ· ἐστράφην λοιπὸν νῦν πρὸς ἀριστερὰν ἐπὶ τῇ ἐλπίδι νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν προτέραν διεύθυνσιν. Ἀφοῦ ἠκολούθησα ἐπὶ δέκα περίπου λεπτὰ τοὺς λαβυρινθώδεις ἑλιγμοὺς τῆς κεχωσμένης ἐκείνης καὶ στενῆς ἀτραποῦ, διέκρινα οἰκίαν, ἧς τὸ ἓν τῶν παραθύρων ἦτο πεφωτισμένον. Ἡ θύρα τοῦ κήπου τῆς οἰκίας ταύτης ἔκειτο παρὰ τὴν στενωπὸν ἐν ᾗ εὑρισκόμην· εἰσεχώρησα ἀμέσως εἰς αὐτὴν διὰ νὰ παρακαλέσω νὰ μοὶ δείξωσι τὸν δρόμον.

Ἀλλὰ πρὶν κρούσω τὴν θύραν τῆς οἰκίας, αὕτη ἠνοίχθη αἴφνης καὶ ἐξῆλθε σπεύδων ἀνὴρ κρατῶν φανὸν εἰς τὴν χεῖρα. Ἐσταμάτησεν ὡς μὲ εἶδε καὶ ἐπλησίασε τὸν φανὸν εἰς τὸ πρόσωπόν μου, ἀφοῦ δὲ ἀνεγνωρίσαμεν ἀλλήλους, ἀνεσκίρτησα ἀκουσίως. Χάρις εἰς τὰς πολλὰς στροφὰς καὶ τοὺς ἑλιγμοὺς τοῦ δρόμου μου εἶχον ὑπερβῆ ἐν ἀγνοίᾳ μου τὴν μίαν ἄκραν τοῦ χωρίου καὶ εὑρισκόμην εἰς τὴν ἀντίθετον. Εὑρισκόμην εἰς τὸ παλαιὸν Βέλμιγχαμ, ὁ δὲ κρατῶν τὸν φανὸν ἦτο ὁ παλαιός μου γνώριμος, ὁ νεωκόρος.

Μοὶ ἐφάνη λίαν μεταβεβλημένος· ἡ φυσιογνωμία του ἐξέφραζε ταραχήν, σύννοιαν, δυσπιστίαν· αἱ ἀνθηραὶ παρειαί του εἶχον ἀποκτήσει ἀμαυρὰν ἐρυθρότητα καὶ οἱ πρῶτοι λόγοι του ὅτε ἤνοιξε τὸ στόμα μοὶ ἐφάνησαν ὅλως ἀκατάληπτοι.

— Ποῦ εἶνε τὰ κλειδιά; ἠρώτησε· μήπως τὰ ἐπήρατε σεῖς;

— Ποῖα κλειδιά; ἀπήντησα· αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἦλθα ἀπὸ τὸ Νοούλσβαρυ. Ποῖα κλειδιὰ ἐννοεῖτε;

— Τὰ κλειδιὰ τοῦ σκευοφυλακίου. Ὁ Θεὸς νὰ μὲ βοηθήσῃ! Τί θὰ γείνω;... Δὲν εὑρίσκονται πλέον τὰ κλειδιὰ... καταλαμβάνετε; ἀνέκραζεν ὁ πρεσβύτης ὅστις ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ του ἔσειε βιαίως τὸν φανὸν ὃν ἐκράτει· τὰ κλειδιὰ ἐχάθησαν!

— Πῶς!.. πότε; ποῖος τὰ ἐπῆρεν;

— Δὲν ἠξεύρω, ἀπήντησεν ὁ νεωκόρος περιφέρων εἰς τὸ σκότος ἔντρομα τὰ βλέμματά του. Ἐπανέκαμψα μόλις αὐτὴν τὴν στιγμὴν εἰς τὴν οἰκίαν. Καθὼς σᾶς εἶπα τὸ πρωί, εἶχα σήμερον πολλὰς ὑποθέσεις. Ἐκλείδωσα τὴν θύραν καλά, ἔκλεισα καὶ τὸ παράθυρον καὶ τώρα τὸ εὑρίσκω ἀνοικτόν!... ἀνοικτὸν τὸ παράθυρον... Κυτταξατε! Κάποιος εἰσῆλθεν ἀπ' ἐκεῖ καὶ ἀφήρεσε τὰ κλειδιὰ...

Καὶ ἐνῷ ὡμίλει ὁ καλὸς γέρων ἐστρέφετο πρὸς τὸ ἀνοικτὸν παράθυρον. Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἠνοίχθη τυχαίως ὁ φανὸς καὶ ὁ ἄνεμος ἔσβυσε τὸ φῶς.

— Ἀνάψατέ το, τῷ εἶπον, καὶ ἂς δράμωμεν εἰς τὸ σκευοφυλάκιον· γρήγορα, γρήγορα, σπεύσατε!

Καὶ ὤθησα σχεδὸν αὐτὸν πρὸς τὴν οἰκίαν του. Ἡ προδοσία ἦν ἀνέμενον, ἡ προδοσία ἥτις ἠδύνατο νὰ μὲ στερήσῃ ὅλων τῶν μέχρι τότε ἀποκτηθέντων ὠφελημάτων, ἐτελεῖτο ἴσως κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν. Τόσον ἀνυπομόνουν νὰ φθάσω εἰς τὸν νεκρόν, ὥστε μοὶ ἦτο ἀδύνατον νὰ μείνω ἀδρανὴς ἐντὸς τῆς οἰκίας ἀναμένων ἕως ὅτου ὁ νεωκόρος ἀνάψῃ τὸν φανόν, διὸ διὰ τῆς δενδροστοιχίας τοῦ κήπου κατῆλθον εἰς τὴν στενωπὸν δι' ἧς εἶχον φθάσει.

Μόλις προὐχώρησα εἰς αὐτὴν περὶ τὰ δέκα βήματα, μ' ἐπλησίασεν ἀνήρ τις προερχόμενος ἐκ τοῦ μέρους τοῦ ναοῦ καὶ μοὶ ἀπέτεινεν εὐσεβάστως τὸν λόγον. Δὲν ἠδυνήθην νὰ διακρίνω τὰ χαρακτηριστικά του, ἀλλ' ἡ φωνή του μοὶ ἦτο ἐντελῶς ἄγνωστος.

— Μὲ συγχωρεῖτε, σὶρ Πέρσιβαλ... ἤρχισε λέγων

Τὸν διέκοψα ἀμέσως.

— Ἀπατᾶσαι ἕνεκα τοῦ σκότους, τῷ εἶπον· δὲν εἶμαι ὁ σὶρ Πέρσιβαλ.

Ὁ ἄγνωστος ἀπεσύρθη πάραυτα.

— Σᾶς ἐξέλαβον διὰ τὸν κύριόν μου, ἐψέλλισεν ὀπωσοῦν ἐν ταραχῇ.

— Ἐπρόκειτο νὰ συναντήσῃς τὸν κύριόν σου εἰς αὐτὸ τὸ μέρος;

— Εἶχα διαταγὴν νὰ τὸν περιμένω ἐδῶ εἰς αὐτὴν τὴν στενωπόν.

Μετὰ τὴν ἀπάντησιν ταύτην ἀπῆλθεν. Παρατηρήσας πρὸς τὴν οἰκίαν εἶδα ἐξερχόμενον τὸν νεωκόρον, ὅστις τέλος πάντων εἶχε κατορθώσει ν' ἀνάψῃ τὸν φανόν του. Προσέφερα τὸν βραχίονά μου εἰς τὸν πρεσβύτην διὰ νὰ τὸν βοηθήσω νὰ βαδίζῃ ταχύτερον, διατρέξαντες δὲ μετὰ σπουδῆς τὴν στενωπὸν διήλθομεν ἔμπροσθεν τοῦ ἀνδρὸς ὅστις πρὸ μικροῦ μὲ εἶχε πλησιάσει. Ἐξ ὅσων ἠδυνήθην νὰ ἴδω ὑπὸ τὴν ἀμφίβολον λάμψιν τοῦ φανοῦ, ἦτο θεράπων φέρων κοινὴν ἐνδυμασίαν, ὄχι οἰκοστολήν.

— Ποῖος εἶνε αὐτός; μοὶ εἶπε κρυφίως ὁ νεωκόρος. Μήπως εἰξεύρει αὐτὸς τίποτε διὰ τὰ κλειδιά;

— Δὲν θὰ καθήσωμεν νὰ τὸν ἐρωτήσωμεν, ἀπήντησα· ἂς ἐξακολουθήσωμεν τὸν δρόμον μας.

Καὶ τὴν ἡμέραν ἀκόμη ὁ ναὸς δὲν ἦτο ὁρατὸς εἰμὴ ἐκ τοῦ ἄκρου τῆς στενωποῦ. Ἐνῷ ἀνερχόμεθα πρὸς τὸ ὕψωμα ὅπου ἔκειτο, μικρόν τι παιδίον ἐκ τοῦ χωρίου ἰδὼν τὸ φῶς τοῦ φανοῦ ἐπλησίασε καὶ ἀνεγνώρισε τὸν νεωκόρον.

— Νὰ σᾶς εἰπῶ!.. κάποιος εἶνε μέσα εἰς τὴν ἐκκλησίαν, εἶπε τὸ παιδίον σύρον τὴν ἄκραν τοῦ φορέματος τοῦ γηραιοῦ νεωκόρου... ἤκουσα νὰ κλείουν τὴν θύραν καὶ ν' ἀνάπτουν φῶς...

Ὁ νεωκόρος ἤρχισε νὰ τρέμῃ καὶ ἐστηρίχθη ἰσχυρῶς ἐπὶ τοῦ βραχίονός μου.

— Ἐμπρός, ἐμπρός! τῷ εἶπον διὰ νὰ τὸν ἐνθαρρύνω, θὰ τὸν προφθάσωμεν. θὰ τὸν συλλάβωμεν ὅστις καὶ ἂν ἦνε! Κρατεῖτε τὸν φανὸν καὶ ἀκολουθῆτέ με ὅσον δύνασθε ταχύτερα.

Καὶ ἀνῆλθον μετὰ σπουδῆς ἐπὶ τοῦ λόφου.

[Ἕπεται συνέχεια]

Η ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΟΝΣΟΡΩ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ

[Ὅρα προηγούμενον φύλλον].

Καθ' ἑκάστην ἑσπέραν, ἀνεκοίνουν πρὸς τὸν ἐρχόμενον κύριον Μονσορὼ τὰ πάντα, ἐκεῖνος δ' ἔμενε παρ' ἐμοὶ ἀπὸ τῆς ὀγδόης ὥρας μέχρι τοῦ μεσονυκτίου προφανῶς τεμεγάλως ταραγμένος.

Τὴν ἑσπέραν τοῦ Σαββάτου, εἶδον αὐτὸν μᾶλλον ὠχρὸν καὶ τεθορυβημένον ἢ συνήθως.

— Ἀκούσατε, μοὶ εἶπεν, ἀνάγκη νὰ ὑποσχεθῆτε τὰ πάντα διὰ τὴν τρίτην ἢ τὴν τετάρτην.

— Νὰ ὑποσχεθῶ τὰ πάντα, διατί; ἀνεφώνησα.

— Διότι ὁ δοὺξ ἀπεφάσισε νὰ προβῇ εἰς πᾶν μέτρον, διατελῶν εἰς ἀγαθὰς σχέσεις μετὰ τοῦ βασιλέως, ἑπομένως οὐδὲν δυνάμεθα νὰ ἐλπίζωμεν παρὰ τούτου.

— Ἀλλ' ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι τῆς τετάρτης θὰ συμβῇ γεγονός τι ὑπὲρ ἡμῶν.

— Ἴσως. Προσδοκῶ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὴν περίστασιν ἐκείνην, ἥτις θέλει θέσει τὸν δοῦκα ὑπὸ τὴν ἐξάρτησίν μου καὶ τὴν ὁποίαν ἐπισπεύδω ὄχι μόνον διὰ τῶν πόθων μου, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἐνεργειῶν μου. Αὔριον δέον νὰ σᾶς ἀφήσω καὶ νὰ μεταβῶ εἰς Μοντερώ.

— Πρέπει νὰ με ἀφήσητε; ἀπήντησα μετὰ τρόμου ἀναμίκτου ποιᾶς τινος χαρᾶς.

— Ναί· ὥρισα συνέντευξιν ἀναπόφευκτον διὰ τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς περιστάσεως ἐκείνης.

— Ἐὰν ὅμως ἐξακολουθήσῃ ἡ αὐτὴ τῶν πραγμάτων κατάστασις, τί ὀφείλω νὰ πράξω;

— Τί θέλετε νὰ πράξω, κυρία, κατὰ τοῦ πρίγκηπος, ἀφοῦ οὐδὲν ἔχω δικαίωμα νὰ προστατεύσω ὑμᾶς; Δέον νὰ ἐνδώσητε εἰς τὴν ἀτυχίαν...

— Ὦ! πάτερ μου! πάτερ μου! ἀνέκραξα.

Ὁ κόμης μὲ ἠτένισεν ἐπιμόνως.

— Ὦ! κύριε!

— Καὶ τί δύνασθε νὰ μεμφθῆτε ἐμοῦ;

— Ὦ! κατ' οὐδέν· ἀπ' ἐναντίας....

— Δὲν ὑπῆρξα ἀφωσιωμένος ὡς φίλος καὶ εὐλαβὴς ὡς ἀδελφός;

— Προσηνέχθητε κατὰ πάντα ὡς ἔντιμος ἀνήρ.

— Δὲν εἶχον τὴν ὑπόσχεσίν σας;

— Ναί.

— Ἐνεθύμισα ὑμῖν αὐτὴν ποτέ;

— Ὄχι.

— Καὶ ὅμως, ἐνῷ αἱ περιστάσεις εἶναι τοιαῦται, ὥστε εὑρίσκεσθε ἐνώπιον μιᾶς θέσεως ἐντίμου καὶ ἑτέρας ἐπαισχύντου, προτιμᾶτε νὰ γενῆτε ἐρωμένη τοῦ δουκὸς δ' Ἀνζιοῦ ἢ σύζυγος τοῦ κόμητος δὲ Μονσορώ.

— Δὲν τὸ εἶπον, κύριε!

— Τότε, λοιπόν, ἀποφασίσατε.

— Ἔχω ἀποφασίσει.

— Νὰ γενῆτε κόμησσα Μονσορώ;

— Μᾶλλον ἢ ἐρωμένη τοῦ δουκός.

— Μᾶλλον ἡ ἐρωμένη τοῦ δουκός! ἡ προτίμησις εἶναι κολακευτική.

Ἐτήρησα σιγήν.

— Ἀδιάφορον, εἶπεν ὁ κόμης· ἀκούσατε· ἡ Γερτρούδη ἂς προσπαθήσῃ νὰ κερδίσῃ καιρὸν μέχρι τῆς τρίτης καὶ τότε βλέπομεν.

Τὴν ἐπιοῦσαν, ἡ Γερτρούδη ἐξῆλθε τῆς οἰκίας, κατὰ τὸ σύνηθες, ἀλλὰ δὲν συνήντησε τὸν Αὐριλύ, ἑπομένως, μετὰ τὴν ἐπιστροφήν της, ἀνησυχήσαμεν πολλῷ μᾶλλον ἐκ τῆς ἀπουσίας ἢ ὅσαν ἠθέλομεν ἀνησυχήσει ἐκ τῆς παρουσίας του. Ἡ Γερτρούδη ἐξῆλθε δὶς ἔτι ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἴδῃ τὸν Αὐριλύ.

Ἀπέστειλα αὐτὴν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου Μονσορώ, ἀλλ' οὗτος δὲν εὑρέθη ἐκεῖ.

Διετελοῦμεν μόνοι καὶ ἠσθανόμεθα ἀνίσχυροι· τότε τὸ πρῶτον ἐνόησα τὴν πρὸς τὸν κόμητα ἄδικον συμπεριφοράν μου.

— Ὦ κυρία! ἀνεφώνησεν ὁ Βουσύ, μὴ σπεύδετε νὰ δοθῆτε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ἐν τῇ διαγωγῇ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει τι ἄγνωστον, τὸ ὁποῖον ὅμως θέλομεν ἀνεύρει.

— Ἡ ἑσπέρα ἐπῆλθεν ἐμπλεως σπουδαίων φόβων, ἐξηκολούθησεν ἡ Ἄρτεμις. Εἶχον ἀποφασίσει μᾶλλον νὰ ὑποστῶ τὰ πάντα ἢ νὰ περιπέσω ζῶσα εἰς τὰς χεῖρας τοῦ δουκός. Εἶχον προμηθευθῆ ἐγχειρίδιον καὶ εἶχον ἀποφασίσει νὰ πλήξω ἐμαυτήν, πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ πρίγκηπος, καθ' ἣν στιγμὴν αὐτὸς ἢ τις τῶν ἀκολούθων του ἤθελε θέσει χεῖρα ἐπ' ἐμοῦ. Ὠχυρώσαμεν τὰ δωμάτια ἡμῶν. Ἐξ ἀπιστεύτου ἀμελείας, ἡ ἐξώθυρα ἐστερεῖτο ἐσωτερικοῦ μοχλοῦ. Ἀπεκρύψαμεν τὸν λαμπτῆρα καὶ ἐτέθημεν εἰς τὸ παράθυρον.

Τὰ πάντα ἦσαν ἥσυχα μέχρι τῆς ἑνδεκάτης ὥρας, ὅτε πέντε ἄνδρες, προχωρήσαντες ἐκ τῆς ὁδοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, ἐσχηματίσαν ὅμιλον συνδιασκεπτόμενοι, ἀκολούθως δ' ἐτέθησαν εἰς ἔνεδραν εἰς τὴν γωνίαν τοῦ μεγάρου Τουρνέλ.

Ἠρχίσαμεν νὰ τρέμωμεν, νομίζουσαι ὅτι οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι ἐβουλεύοντο κακὰ καθ' ἡμῶν.

Μετὰ τέταρτον τῆς ὥρας, εἴδομεν δύο ἑτέρους ἄνδρας εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ τοῦ Ἁγίου Παύλου, τῶν ὁποίων τὸν ἕτερον ἡ Γερτρούδη, διὰ τοῦ φωτὸς τῆς μεταξὺ τῶν νεφῶν διολισθαινούσης σελήνης, ἀνεγνώρισεν ὡς τὸν Αὐριλύ.

— Ἀλλοίμονον, δεσποινίς! αὐτοὶ εἶναι, ἐψιθύρισεν ἡ Γερτρούδη.

— Ναί! ἀπεκριθην φρικιῶσα, καὶ οἱ ἕτεροι πέντε εἶναι βοηθοί των.

— Πρέπει ὅμως νὰ σπάσουν τὴν θύραν καὶ οἱ γείτονες θὰ τρέξουν εἰς τὸν θόρυβον, εἶπεν ἡ Γερτρούδη.

— Διατί θὰ τρέξωσιν, ἀφοῦ δὲν γνωρίζουσιν ἡμᾶς, ἑπομένως οὐδένα λόγον ἔχουσι ν' ἀναμιχθῶσιν εἰς τοιαύτας ὑποθέσεις; Οἴμοι, Γερτρούδη! μόνον ἀληθῆ προστάτην ἔχομεν τὸν κόμητα.

— Λοιπόν, τότε διατί ἀρνεῖσθε ἐπιμόνως νὰ γενῆτε κόμησσα;

Ἐστέναξα.

ΙΣΤ'

Τίς ἦτο ἡ Ἄρτεμις Μεριδόρ. Ὁ γάμος.

Οἱ δύο ἄνδρες, οἵτινες ἤρχοντο ἐκ τῆς ὁδοῦ τοῦ Ἁγίου Παύλου, ἔστησαν ὑπὸ τὰ παράθυρα ἡμῶν.

Τότε ἡμεῖς ἡμιανεῴξαμεν τὰ παραθυρόφυλλα.

— Εἶσαι βέβαιος ὅτι αὕτη εἶναι ἡ οἰκία; ἠρώτησεν ὁ ἕτερος τὸν συνοδόν του.

— Ναί, ἐξοχώτατε· βεβαιότατος. Εἶναι ἡ πέμπτη μετὰ τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ τοῦ Ἁγίου Παύλου.

— Καὶ φρονεῖς, ὅτι ἡ κλεῖς ἐφαρμόζεται;

— Ἔλαβον τὸ ἀποτύπωμα τοῦ κλείθρου.

Ἥρπασα καὶ ἔθλιψα βιαίως τὸν βραχίονα τῆς Γερτρούδης.

— Ἀφοῦ δ' εἰσέλθωμεν;

— Ἀφοῦ εἰσέλθωμεν, τὰ λοιπὰ ἀναλαμβάνω ἐγώ. Ἡ ἀκόλουθος θέλει ἀνοίξει ἡμῖν τὴν ἄνω θύραν. Ἡ ὑμετέρα ὑψηλότης ἔχει εἰς τὸ θυλακίον της χρυσῆν κλεῖδα ἀνταξίαν τῆς κλειδὸς ταύτης.

— Λοιπόν, ἄνοιξον.

Ἠκούσαμεν τὸν τριγμὸν τῆς κλειδὸς ἐντὸς τοῦ κλείθρου. Ἀίφνης ὅμως οἱ ἐνεδρεύοντες εἰς τὴν γωνίαν τοῦ μεγάρου Τουρνὲλ ἐξῆλθον τῆς κρύπτης των καὶ ὥρμησαν κατὰ τοῦ πρίγκηπος καὶ τοῦ Αὐριλύ, κράζοντες: «θάνατος! θάνατος!»

Οὐδὲν ἠδυνάμην νὰ ἐννοήσω ἐκ τῆς σκηνῆς ἐκείνης, ἀντελήφθην δὲ μόνον, ὅτι ἀπροσδόκητος, ἀνέλπιστος, ἀνήκουστος βοήθεια παρείχετο ἡμῖν. Ἐγονυπέτησα καὶ ηὐχαρίστησα τὸν Θεόν.

Ἤρκεσεν ὅμως τῷ πρίγκηπι νὰ φανερωθῇ καὶ νὰ ὀνομάσῃ ἑαυτόν, ὅπως αἱ κραυγαὶ σιγήσωσι, τὰ ξίφη μείνωσιν ἐντὸς τῶν κολεῶν καὶ ὀπισθοχωρήσωσιν οἱ προσβολεῖς.

— Ναί, ναί, εἶπεν ὁ Βουσύ, δὲν ἐνήδρευον κατὰ τοῦ πρίγκηπος, ἀλλὰ κατ' ἐμοῦ.

— Ὅπως δήποτε, ἐξηκολούθησεν ἡ Ἄρτεμις, ἐκείνη ἡ ἐπίθεσις ἀπεμάκρυνε τὸν πρίγκηπα. Εἴδομεν αὐτὸν ἀπομακρυνθέντα διὰ τῆς ὁδοῦ Ζουὶ καὶ τοὺς πέντε κατ' αὐτοῦ ἐπιτεθέντας ἀναλαβόντας τὴν προτέραν θέσιν των.

Εἰ καὶ ἐθεωροῦμεν ἀποτραπέντα τὸν κίνδυνον δι' ἐκείνην τὴν ἑσπέραν, οὐχ ἧττον ἤμεθα ἔτι ἀνήσυχοι καὶ τεταραγμένοι, ὥστε παρεμένομεν πλησίον τοῦ παραθύρου, προκαισθανόμεναι ἐξ ὁρμεμφύτου ἄγνωστον ἡμῖν γεγονός.

Ἡ Ἡ προσδοκία ἡμῶν ὑπῆρξε βραχεῖα. Εἷς ἀνὴρ ἐφάνη, βαδίζων ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου. Ἦτο ἀναμφιβόλως ὁ ὑπὸ τῶν ἐνεδρευόντων περιμενόμενος, διότι οὗτοι, μόλις ἰδόντες αὐτόν, ἀνέκραζαν «εἰς τὰ ξίφη! εἰς τὰ ξίφη!» ὁρμήσαντες κατ' αὐτοῦ.

Γινώσκετε τὰ κατὰ τὸν εὐπατρίδην ἐκεῖνον, ἀφοῦ εἴσθε ὑμεῖς αὐτός, εἶπεν ἡ Ἄρτεμις.

— Ἀπ' ἐναντίας, κυρία, εἶπεν ὁ Βουσύ· ὅστις ἤλπιζεν, ὅτι ἐκ τῆς διηγήσεως τῆς νεαρᾶς γυναικὸς ἤθελε μάθει μυστικόν τι τῆς καρδίας της· ἀπ' ἐναντίας, οὐδὲν γινώσκω πλὴν τῆς πάλης, διότι, μετ' αὐτήν, ἐλιποθύμησα.

— Εἶναι περιττὸν νὰ σᾶς εἴπω, ἐπανέλαβεν ἡ Ἄρτεμις μετ' ἐλαφροῦ ἐρυθήματος, ὁποῖον ἐνδιαφέρον ἐλάβομεν εἰς τὸν ἄνισον, ἀλλὰ τόσον γενναίως διεξαχθέντα ἀγῶνα. Πᾶν ἐπεισόδιον αὐτοῦ προὐξένει ἡμῖν φρικίασιν καὶ ἀπέσπα ἀφ' ἡμῶν κραυγὴν ἢ δέησιν. Εἴδομεν τὸν ὑμέτερον ἵππον πίπτοντα. Ἐνομίσαμεν ὑμᾶς ἀπολεσθέντα, ἀλλ' ὁ ἀνδρεῖος Βουσὺ ἀνεδείχθη ἄξιος τῆς φήμης του. Μετὰ τὴν πτῶσιν τοῦ ἵππου ὑμῶν, εὑρέθητε ὄρθιος καὶ ἐπλήξατε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν. Ἐπὶ τέλους, περικυκλωθεὶς καὶ πανταχόθεν ἀπειλούμενος, ὑπεχωρήσατε ὡς λέων μὲ τὸ μέτωπον πρὸς τοὺς ἀντιπάλους καὶ ἐστηρίχθητε εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας ἡμῶν· τότε ἡ αὐτὴ ἰδέα ταυτοχρόνως ἐπῆλθεν εἰς ἐμὲ καὶ τὴν Γερτρούδην, νὰ κατέλθωμεν καὶ ν' ἀνοίξωμεν ὑμῖν τὴν θύραν· ἡ Γερτρούδη μὲ ἠτένισε. Ναί, τῇ εἶπον· ἀμφότεραι δ' ὡρμήσαμεν πρὸς τὴν κλίμακα. Ἀλλ' ὡς εἶπον ὑμῖν, εἴχομεν ὀχυρωθῆ, ἑπομένως ἐδέησε νὰ παρέλθωσί τινα δευτερόλεπτα μέχρις οὗ μετακινήσωμεν τὰ φράττοντα τὴν δίοδον ἔπιπλα· καθ' ἣν δὲ στιγμὴν ἐμέλλομεν νὰ κατέλθωμεν, ἠκούσαμεν τὴν ἐξωτερικὴν θύραν ἐπανακλειομένην.

Ἀμφότεραι ἔστημεν ἀκίνητοι. Τίς εἰσῆλθεν, ἐσκεπτόμεθα, καὶ τίνι τρόπῳ εἶχε δυνηθῆ νὰ εἰσέλθῃ;

Μετὰ μικρόν, ἠκούσαμεν βήματα εἰς τὴν αὐλήν, τὰ ὁποῖα ἐπλησίαζον εἰς τὴν κλίμακα· εἴδομεν ἕνα ἄνδρα, ὅστις, κλονούμενος, ἔτεινε τὰς χεῖρας καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τῶν πρώτων βαθμίδων τῆς κλίμακος, ἀφεὶς ὑπόκωφον στεναγμόν.

Ἦτο προφανές, ὅτι ἐκεῖνος ὁ ἀνὴρ δὲν κατεδιώκετο πλέον, διότι ἐπροστάτευσεν αὐτὸν κατὰ τῶν ἀντιπάλων του ἡ ὑπὸ τοῦ δουκὸς δ' Ἀνζιοῦ ἠνεῳγμένη εὐτυχῶς ἀφεθεῖσα θύρα, ὅτι δ' ἐπικινδύνως ἢ ἴσως θανασίμως τετραυματισμένος εἶχε πέσει εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς κλίμακος.

Ὅπως δήποτε, οὐδὲν ἔδει νὰ φοβώμεθα παρ' αὐτοῦ, ὅστις, ἀπ' ἐναντίας, εἶχεν ἀνάγκην τῆς ἡμετέρας βοηθείας.

— Τὸ φῶς! εἶπον πρὸς τὴν Γερτρούδην, ἥτις ἔσπευσε καὶ ἔφερεν αὐτό.

Δὲν ἠπατώμεθα· εἴχετε λιποθυμήσει. Ἀνεγνωρίσαμεν ὑμᾶς ὡς τὸν ἀνδρεῖον εὐπατρίδην, ὅστις τόσον γενναίως εἶχεν ἀμυνθῆ, ἄνευ δὲ δισταγμοῦ, ἀπεφασίσαμεν νὰ συνδράμωμεν ὑμᾶς.

Παραχρῆμα, μετηνέχθητε εἰς τὸν κοιτῶνάμου καὶ ἀπετέθητε ἐπὶ τῆς κλίνης μου.

Ἡ λιποθυμία ὑμῶν διήρκει, ἑπομένως ἡ ἀνάγκη ἰατρικῆς περιποιήσεως ἐφαίνετο ἐπείγουσα. Ἡ Γερτρούδη ἐνεθυμήθη, ὅτι ἤκουσε νὰ διηγῶνται θαυμασίαν θεραπείαν, γενομένην πρό τινων ἡμερῶν ὑπό τινος νεαροῦ χειρουργοῦ τῆς ὁδοῦ... τῆς ὁδοῦ Βωτρελά. Γινώσκουσα δὲ τὴν διεύθυνσίν του, προσηνέχθη νὰ μεταβῇ καὶ καλέσῃ αὐτόν.

(Ἕπεται συνέχεια).

ΔΙΑ ΜΙΑΝ ΔΡΑΚΑ ΑΜΜΟΥ

[Διήγημα ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ.]

Ἀφηγοῦμαι ἱστορίαν ἀλγεινοτάτην πλὴν ἀληθῆ· ἀφηγοῦμαι δ' αὐτὴν ἵνα γνωσθῇ ὁποῖα λυπηρὰ ἀποτελέσματα φέρει ἐνίοτε ἡ ὑπερβάλλουσα τῶν νόμων αὐστηρότης, ὅταν ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη δὲν ἐμπνέει προθυμίαν πρὸς τοὺς κεκλημένους νὰ δικάσωσιν, ὁ δὲ νεκρὸς λόγος δὲν ζωοποιεῖται ὑπὸ τῆς τοῦ φίλτρου σοφίας. Λατινικόν τι ρητὸν λέγει: « Ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης τὰ πάντα καταστραφήτωσαν » ἀλλ' ἕτερόν τι ἐπαναλαμβάνει: « Ὑπερβάλλουσα δικαιοσύνη ἐνίοτε εἶναι μεγίστη ἀδικία », καὶ πᾶς ὁ ἔχων εὔσπλαγχνον τὴν καρδίαν ἀδύνατον νὰ μὴ προτιμᾷ τὸ δεύτερον.

* * *

Εἰς τὸ χωρίον Ο**, ἐν Πρωσσίᾳ, ἔζη ἡ Γερτρούδη, πτωχὴ χωρική, ἥτις ἐργαζομένη διέτρεφεν ἑαυτὴν καὶ δύο της τέκνα, τὸ μὲν τεσσάρων, τὸ δὲ ἓξ ἐτῶν. Διὰ τοῦ ἱδρῶτος αὐτῆς ἔβρεχεν ἀγροὺς μὴ ἀνήκοντας εἰς αὐτήν, ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας δὲν εἶχεν ἀνάπαυσιν, ἀλλ' ἐνισχύετο ὑπὸ τῆς σκέψεως ὅτι χάριν αὐτῆς τὰ τέκνα της δὲν ὑπέφερον τὴν πεῖναν, καὶ ὅτι οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ εἴπῃ τι ἐναντίον της. Καὶ ἀληθῶς, ὅλοι οἱ τῆς πόλεως τὴν ὑπελήπτοντο, καὶ τὴν ἐπῄνουν ὡς ἔντιμον καὶ ἐργατικήν· ἀλλ' εἰς ὅλον τὸ χωρίον δὲν ὑπῆρχέ τις ἀληθῶς ἀγαπῶν αὐτήν.

Ὀλίγους φίλους ἔχουσιν οἱ δυστυχεῖς· ἰδίως ὅταν μετὰ προθυμίας δὲν ὑπομένωσι τὸν βαρὺν οἶκτον, βαρύτατον ἄλλως τε διὰ τὰς φιλοτίμους ψυχάς.

Καὶ τοιαύτη ἦτο ἡ Γερτρούδη, ἥτις προὐτίμα νὰ μένῃ μόνη ἢ ἐξ οἴκτου νὰ ὑπομένωσιν αὐτὴν εἰς τοὺς οἴκους ἐκείνων, πρὸς οὓς εὔνους ἡ τύχη ἐμειδίᾳ.

Ἀναμφιβόλως εἶχεν ἄδικον ἡ γυνή, οὔτε καταστέλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ της τὸν πιέζοντα αὐτὴν πόνον ἐμετρίαζεν αὐτόν· ἀλλὰ τόσαι ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐπεσωρεύθησαν συμφοραί, ὥστε τὴν ψυχήν της κατέλαβεν ἡ δυσπιστία, καὶ ἐν τῇ μονώσει ἐμεγαλοποίει τὴν κακίαν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ᾐσθάνετο φόβον ἀβάσιμον μέν, οὐχ ἧττον δὲ ἰσχυρόν, βασανιστικόν.

Ἀπέφευγε τὴν συναναστροφὴν τῶν γυναικῶν τῆς γειτονείας· δὲν ἤθελε ν' ἀκούῃ νὰ γίνεται λόγος περὶ τῶν ξένων ὑποθέσεων, οὔτε ἀκούουσά τι ἐσχημάτιζε περὶ ἑαυτὴν κύκλον ἵνα τὸ ἐπαναλάβῃ. Δὲν ἐπέτρεπεν ἵνα τὰ τέκνα της ἀτακτῶσι θορυβοῦντα μετὰ τῶν ὁμηλίκων, καὶ τὰ ἐκράτει πάντοτε πλησίον της, καὶ ὅταν ἀπεμακρύνετο τὰ ἔκλειεν εἰς τὸ δωμάτιον.

Ἦτο πάντοτε καθαρά, τὰ δὲ τέκνα της εἶχον τὴν κόμην κτενισμένην καὶ τὰ φορέματα κομψοπρεπῆ· διέφερε πολὺ τῶν ἄλλων χωρικῶν, αἵτινες, ἀμελεῖς περὶ τὴν ἐνδυμασίαν των, στέλλουσιν ἡμίγυμνα καὶ τὰ πλάσματά των νὰ περιφέρωνται εἰς τοὺς δρόμους.

Καὶ τοῦτο ἀκόμη δυσηρέστει τοὺς ἄλλους καὶ τὴν ἀπεκάλουν *'περήφανη ζητιάνα.*

Ὁ πρὸς τὴν τάξιν καὶ τὴν καθαριότητα ἔρως τῆς Γερτρούδης, δὲν ἦτο μόνον ἔμφυτος, ἦτο καὶ ἀποτέλεσμα τῶν ἕξεων αὐτῆς ἐν χρόνοις εὐτυχεστέροις. Ὁ πατήρ της, πλούσιος ἐνοικιαστής, περιῆλθεν εἰς πτωχείαν ἕνεκα τῆς ἀπαισίας διαθέσεως τῶν χωρικῶν ἐν γένει, τοῦ ν' ἀναμιγνύεται εἰς ἀτελευτήτους δίκας. Κατὰ τὸν θάνατόν του ἀφῆκε σύζυγον καὶ τέκνα εἰς ἐσχάτην ἔνδειαν ὅθεν ἠναγκάσθησαν νὰ περιφέρωνται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ πρὸς πορισμὸν τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου. Καὶ ἡ Γερτρούδη, δεκαεπταέτις περίπου τότε, ἐγένετο ὑπηρέτρια εἰς τὴν πλησίον πόλιν. Πλὴν ἡ ζωὴ τῆς ὑπηρετρίας δὲν τὴν ἠγχαρίστει· προὐτίμα ξηρὸν ἄρτον ἀλλ' ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ τῶν ἀγρῶν, παρὰ νὰ ζῇ ἐν μέσῳ πάσης ἀνέσεως καὶ νὰ εἶναι ἐκτεθειμένη εἰς τὴν περιφρόνησιν καὶ τὴν φρεναπάτην. Διὸ ὅταν εἰς ἐργάτης, ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἐργαζόμενος, τὴν ἠρώτησεν ἂν ἤθελε νὰ ἔλθῃ καὶ συγκατοικήσῃ μετ' αὐτοῦ τὴν καλύβην του συμμεριζομένη χαρὰς καὶ λύπας, αὕτη ἀσμένως συγκατένευσε. Πλέον τῶν ἓξ ἐτῶν ἔζησαν μαζῆ, ἀγαλλόμενοι ἐν τῷ ἀμοιβαίῳ ἔρωτι αὐτῶν καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἀναπτυσσομένων τέκνων των, ὅτε ἀσθένεια ἀπροσδόκητος κατέλαβε τὸν σύζυγον, καὶ ἐντὸς ὀλίγου τὸν ἀφήρπασε τῆς ζωῆς.

Ἡ Γερτρούδη, μείνασα πάλιν μόνη, ἐξ ἀνάγκης ἐδιπλασίασε τὴν φιλεργίαν της καί, ὡς εἴπομεν, εἰργάζετο ὑπομένουσα καὶ σιωπηλή, χωρὶς νὰ μεμψιμοιρῇ κατὰ τῆς θείας Προνοίας, ἀλλὰ καὶ χωρίς ποτε ν' ἀνοίξῃ τὴν καρδίαν της εἰς τὴν χαρὰν καὶ τὰ χείλη της πρὸς μειδίαμα.

* * *

Πρωΐαν τινά, τακτοποιήσασα τὸ δωμάτιόν της, νίψασα δὲ καὶ κτενίσασα τὰ τέκνα της, τὰ ἔλαβεν ἀπὸ τῆς χειρός, τὰ ὡδήγησεν ἔξω καὶ δρέψασά τινα ἄνθη ἐκ τινος κηπαρίου τὸ ὁποῖον αὐτὴ ἐκαλλιέργει πρὸ τῆς οἰκίας της, τὰ ἔδωκε πρὸς αὐτὰ λέγουσα: « Λάβετε, παιδιά μου· πηγαίνω νὰ δουλέψω, καὶ σεῖς νὰ καθήσετε ἐδῶ καλὰ καὶ φρόνημα· πάρτε αὐτὰ τὰ ἄνθη, τώρα θὰ σᾶς δώσω καὶ 'λίγο ἄμμο νὰ κάμετε περιβολάκι. » Καὶ ἐπορεύθη πρός τινα μέγαν σωρὸν ἄμμου, τὴν ὁποίαν κατὰ διαταγὴν τοῦ δημάρχου τοῦ χωρίου μετήνεγκον ἐκεῖ διὰ μίαν οἰκοδομήν του, καὶ ἔλαβε μίαν δράκα. Πρὶν ἢ ὅμως ἀποθέσῃ αὐτὴν ἐπὶ τοῦ ἐδωλίου, ὁ δήμαρχος, πλήρης ὀργῆς, ἔρχεται πρὸς αὐτὴν καὶ μετ' ἀγανακτήσεως τὴν ἐρωτᾷ, πῶς ἔλαβε τὴν τόλμην νὰ λάβῃ ἐκείνην τὴν ἄμμον. Ἡ δὲ γυνὴ ὀργισθεῖσα ἀπήντησε:

— Τί φωνάζετε δὰ τόσο; χρυσάφι εἶναι; μὴ φοβῆσθε ὅμως, τί σᾶς 'πῆρα; δυὸ κλωνιὰ ἄμμο, ἔ; ἀπόψε σᾶς φέρνω ἕνα χειραμάξι γεμάτο.

— Σιώπα, φλύαρη! δὲν μοῦ χρειάζεται διόλου ἡ ἄμμος σου, ἀλλὰ δὲν θέλω καὶ νὰ πειράζῃς τὴν ἰδικήν μου, καὶ ἂν μεῖνῃ ἄλλη φορὰ τολμήσῃς νὰ τὸ κάμῃς, θὰ σὲ τιμωρήσω ὡς κλέπτριαν!

Ὦ! νὰ μὴ ἐξεστόμιζε ποτὲ τὴν ἀπαισίαν ἐκείνην λέξιν! Διότι ἡ γυνή, ὡς πληγωθεὶς ὄφις, ἀνεπτερώθη καὶ μὲ φωνὴν βραχνὴν καὶ ἐμπαθῆ τόνον εἶπε:

— Ἐγὼ κλέπτρια; ἐγώ! Εἰς τὴν ζωή μου ποτὲ δὲν ἐπῆρα κάνενὸς τὸ παραμικρόν, καὶ πρέπει ν' ἀνακαλέσετε μίαν ὕβριν τόσῳ βαρειά.

— Ν' ἀνακαλέσω τὸν λόγον μου; ἀπεκρίθη μετὰ περιφρονητικῆς ψυχρότητος ὁ δήμαρχος, ποτέ! μάλιστα ἐπαναλαμβάνω· εἶσαι μιὰ κλέπτρια!

— Γιώργη, τ' ἄκουσες· ἐκραύγασεν ἡ γυνὴ πρός τινα χωρικόν, ὅστις διήρχετο ἐκεῖθεν φέρων ἐπ' ὤμου τὴν ἀξίνην, τ' ἄκουσες, ὁ δήμαρχος μὲ εἶπε κλέπτρια.

Ὁ Γεώργιος, εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀναμιγνυομένων εἰς τὰ πολιτικὰ ἀνήκων καὶ ἑπομένως μὴ θέλων νὰ δυσαρεστήσῃ τινά, ὕψωσε τοὺς ὤμους καὶ ἐσιώπησεν· ἀλλ' ὁ δήμαρχος, ἔτι μᾶλλον ὀργισθείς, ἐκραύγαζε·

— Ναί, ὅ, τι εἶπα, εἶπα καὶ εἶμαι ἕτοιμος νὰ τὸ ἐπαναλάβω ὅπου δήποτε, οὔτε ἔχω ἀνάγκην μαρτύρων διὰ νὰ τὸ ἀποδείξω. Καὶ τώρα φθάνουν τὰ λόγια πήγαινε 'ς τὴ δουλειά σου.

Καὶ στρέψας αὐτῇ τὰ νῶτα, ἀπεμακρύνθη.

— Θὰ πάγω, ναί, 'ς τὴ δουλειά μου ἔκραξεν ἡ γυνή, ἀλλὰ θὰ πάγω καὶ 'ς τὰ δικαστήρια.

Καὶ μὲ ὕφος ὀργίλον διέταξε τὰ τέκνα της νὰ μὴ κινηθῶσιν ἐκ τῆς οἰκίας, ἔπειτα δὲ μὲ πυρέσσον τὸ πρόσωπον καὶ μὲ βήματα βιαίαν ἐνδόμυχον ταραχὴν ἐμφαίνοντα, ὑπῆγε νὰ ἐργασθῇ εἰς τοὺς ἀγρούς.

* * *

Τὸ ἑσπέρας ἐπλήρωσεν ἄμμου τὸ μεγαλήτερον τῶν χειραμαξίων ἐξ ὅσων εὗρε, καὶ ἐκκένωσεν αὐτὸ παρὰ τὸν σωρὸν τῆς ἄμμου τοῦ δημάρχου· εἶτα, δοῦσα τὸ δεῖπνον εἰς τὰ τέκνα της καὶ θεῖσα αὐτὰ εἰς τὴν κλίνην ἐπορεύθη πρὸς τὸν ἱερέα τοῦ χωρίου παρακαλοῦσα αὐτὸν νὰ τὴν συμβουλεύσῃ τίνι τρόπῳ θὰ ἐπετύγχανε τὴν τιμωρίαν τοῦ δημάρχου ἐπὶ τῇ γενομένῃ εἰς αὐτὴν ὕβρει. Ὁ ἱερεύς, ἀγαθὸς καὶ ἀγχίνους ἀνήρ, προσεπάθησε νὰ τὴν πραΰνῃ ἀποδεικνύων αὐτῇ ὅτι τὸ πρᾶγμα ἦτο μικρὸν καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ κάμνῃ τόσον λόγον· ἀλλὰ μάτην, διότι εἰς πάντα λόγον του αὕτη ἀπήντα:

— Ὅσῳ γιὰ μέ, πατέρα μου· θὰ ὑπέφερα τὴν προσβολή· ἀλλὰ δὲ 'μπορῶ γιὰ τὰ παιδιά μου, ὁ πατέρας τους φτωχὸς ἦταν κ' ἐκεῖνος, ἀλλὰ τοὺς ἄφηκε ὄνομα χωρὶς κηλῖδα· κ' ἐγὼ χρεωστῶ νὰ φυλάξω τὴν πολύτιμη αὐτὴ κληρονομιὰ 'ς τὰ παιδιά μου.

[Ἕπεται τὸ τέλος]

Γ. Κ. ΣΦΗΚΑΣ

Ἐξεδόθη ἄρτι «Ἡ Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως» ἤτοι σκηναὶ ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1821-1828. Συγγραφὴ Στεφάνου Θ. Ξένου, ἔκδοσις τρίτη. Τόμοι 2. Τιμᾶται δρ. 5. Ταχυδρομ. ἀποστέλ. δρ. 6.

ΑΘΗΝΗΣΙ.— ΤΥΠΟΙΣ «ΚΟΡΙΝΝΗΣ» ΟΔΟΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ ΑΡΙΘ. 3